

FÖIA ENCICLOPEDICĂ LITERARĂ, * * * APARE IN FIECARE LUNĂ DE DOUE-ORİ

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria . . . . . 12 coróne
 Pentru România și străinătate . . . 17 franci

PROPRIETAR ȘI REDACTOR:

IOAN BACIU
 preot.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 orı ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; 200 cuvinte 8 cor. și mai sus 10 coróne

Flori pălite.

Ce suvenirı plăcute!

Par'că erı s'ar fi întemplat, așa de bine mi-se re'nprospetěză tóte în memorie.

Un suris tainic mi-se ivesce pe buze; — sė-l ascund încă la timp....

* * *

Trecusem cu succes examenul. Cu diploma în buzunar și încređut de vastele-mı cunoștințe, despre carı dădusem deja probă, făceam pe pedagogul modern.

Atăt că, ținėndu-se examenele ca de regulă în luna lui Septemvre, când tóte stațiunile erau deja ocupate, deși acum cu diplomă, nu mai aveam unde se recurg, și așa eram fără post.

Ce-mı și trebuia stațiune. Eram ferice, că scăpat de rigurose și stăpăni, me simțeam odată liber. Ideea libertăței ne preocupase în așa măsură, în cât respinsei chiar ofertul de a ocupa postul din V. B. — Imı părea reu de acėsta stațiune, căci era una dintre cele mai bune, vacantă numai din întemplantare, dar țineam tare la dorința de a fi încă liber, ca așa sė-mı pot recrea puterile aprópe timpite de atăta încordare.

Dar apoi încurėnd gătai cu acėsta dorință, căci recreat cum eram, traiul dela sat imı părea acum prea monoton. Nu-mı mai oferea nicı o plăcere. Fiind fără nicı o ocupațiune mi-se urise de tot, așa în cât și maică-mea mă luase la ochı, că i-am venit dór' numai cu jumėtate de inimă acasă.

Ce se fac? Stațiunile mai bune erau tóte întregite, ér în stațiunı mai slabe nu voiam se merg. Nu-mı permitea diploma!

Norocul meu că eram violinist bun.

În curund fui angajat de conducėtor de chor în orășelul B. unde, pe lângă alte avantajuri mi-se mai oferı și buna ocaziune, de a-mı valida cunoștințele musicale și ca instructor.

Mulți vor crede, că nimic mai amar, ca pânea de instructor.

Eu din esperință afirm chiar contrariul, ba pot dice, că viața dusă în acėsta calitate, mi-a fost una dintre cele mai plăcute,

lăsându-mı multe și frumoșe suvenirı. Cu bucurie imı aduc și ađi aminte de ele!

Totul atárnă adecă dela împrejurarea, că pe cine instruăm.

Un suflet curat și blând, o inimă nobilă și o față atrăgėtore îți preface a primi ca farmec óra de instrucție, datorința, într'o plăcută petrecere.

Dragă Elviro! Frumósa mea elevă! Cetind acestea, vei afla acum aceea, ce atunci, fiindu-ți instructor nu-ți puteam mărturisi: că te iubėm din inimă!

* * *

— Ți-am aflat încă un loc, unde vei putea da óre, imı đise într'o Duminecă, tocmai când eșiam din biserică, amicul Ionița, luându-mė de braț, — la o familiă fruntașă și bineversată în ale muziceı, la unchiul.

— Țı mulțumesc din inimă frate și mă bucur, căci veđı, abia es la cale cu remunerațiile; ér surprins cum eram, nu mai întrebai de altele, ci il rugai se mă conducă încă atunci.

Ajunși acolo, nu putėm admira din destul eleganța odăilor și salonului, dar índeosebí afabilitatea, cu carea fui întimpinat din partea întregi familii.

Conversația fu una dintre cele mai animate, terminându-se cu defigerea timpului și numărului órelor de instrucțiune.

Uimirea, dar tot-odată și bucuria mea ajunse la culme, când aflai că noul elev e tocmai d-șóra Elvira, carea deja la intrare mi-a fost săgetat adėnc inima.

Mărturisese că inima mea nu mai era acum așa de liniscită ca până aci.

Și cum se nu, când și numai a o vedea simțiai bucurie. Ochir ei marı și plini de bunătate, mânilor albe, fața-i ángerescă și vorbirea-i plină de farmec făceau ca se nu te mai despartı de ea.

Cu violina și cu arcușul a mână mi-o ínchipuiam și mai frumóșă și mai atrăgėtore!

În acest moment mă prinse un fel de căldură și mă grăbiți se plec; de și din inimă ași fi dorit că ora să se țină încă atunci. Abia așteptam ora de instrucțiune!

* * *

Instruam deja de vre-o câteva luni. Frumósa mea elevă progrese de minune, ér eu aș fi dorit să nu se mai finéscă órele.

Descoperirile câștigate într'acest timp erau dintre cele mai îmbucurátóre. Frumósa mea elevă era dăruiată pe lângă făptura-i ângeréscă și cu rarí calități sufletescí.

În deosebí m'a fermecat și mai mult însușirea și inima-i deschisă, de a da la momént răspunsul potrivit.

Așa odată la întrebarea, dacă nu i-s'a urit de atâtea explicații mă ferici de răspunsul:

— Nu, nu, d-le Vălean. Tótă vorba d-tale e pentru mine nectar. Voiu nisui se fiu albină sirguincióasă, carea sê-l adune și păstreze.

Răspunsurile aceștea mă și mai animară, ér rezultatele obținute erau uimitóre.

Bucuria părinților era mare, mai mare era însă a mea.

Intr'aceștea amorul secret al Elvirei creștea din și în și și-și ajunsese culmea, căci orí câtă trudă își dedea ea de a-mí afla taina dulce ce-mí apăsă și mie inima, totuși rămase cu problema neresolvată.

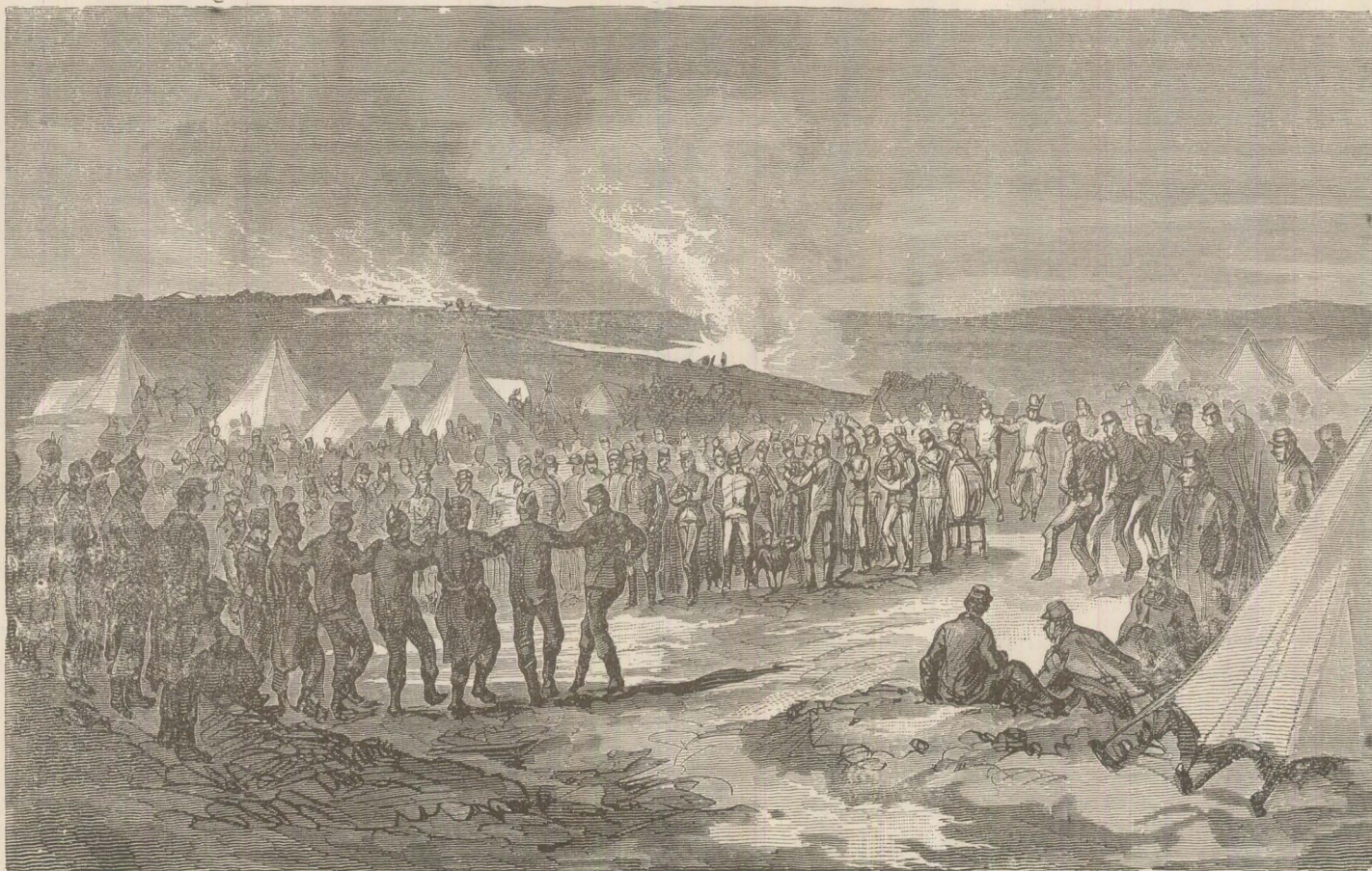
Mă ferém ca de foc a-i da și cel mai mic îndemn la acésta, căci prevedém, ba eram sigur de naufragiul înfiorător care m'ar fi nimicít moralicesce pentru totdeuna.

În calitatea mea de instructor consciențios reprezentam totodată și o parte grea și responsabilă educativă. Mai apoi, după ce cunoșteam deja starea și intențiunile părinților Elvirei, ușor am putut concludé și prevesti și destinul uniceii lor fice.

Tóte dorințele și visurile mele dulci și ascunse, tóte tainele mistuitoare le vedém pentru tot-déuna neîmplinite și pierdute.

În cruda mea durere mă mângăiam cu aceea, că Elvira mă iubese. Eram pe deplin convins despre acésta.

Ea era însă lipsită și de acésta mică mângăiere, ș'apoi ce suferință mai mare, de cât a iubi pe cineva, fără de a scí că ești iubit.

HORA DELA PLEVNA.

Timpul însă trece și cu el suferințele, cât și de mari ar fi, totuși își află lécul lor.

* * *

După o funcțiune de vre-o zece luni, isbuti a găsi un remediu, carele se mă scótă din acésta situație, cu atât mai vârtos, căci suferințele ambilor erau fără marginí, ér o unire era eschisă cu desevirșire. Eram prea sêrac și prea modest, ér modestului puține uși îi sunt deschise!

Pe Elvira o iubeam prea mult, ne-cum sê-i dau ansă de a pătrunde durerea mea. Și așa va afla ea mai târziu că am avut dreptate!

Peste o sêpémână trebuia se părăsese orașelul, spre a-mí completa studiile; unicul leac de a-mí vindeca ranele inimii.

Încă puține zile așa dară, ș'apoi trebuie se mă despart, póte pe vecie de scumpul meu ângerăș.

Despre acest plan al meu, aflară și părintii Elvirei și cu ei și mândra mea elevă.

În zilele din urmă Elvira era fôrte indispusă, mă folosii de momentul când ne vedurăm singurí, a mă convinge pe deplin de cauza acestei indispoșiunii.

— D-șóră Elviro, ești fôrte indispusă.

— Eu, eu... răspunsă confusă — nu, nu sunt icdispusă.

— Elviro, sciu ceti đn ochí.

Cu ochii țintiți se uită la mine, ca și când ar fi dorit se zică: cetesce dar, cetesce!

— Ei, ce zici dar. buna mea elevă?

— Nimic, nimic, d-le Vălean... aceea, că imí pare fôrte, dar fôrte réu că mă părăsescí, vreau se zic ne părăsescí, răspunse Elvira cu o voce năbușită.

— Las' că o se vină un altul.

— Nu, nu, pe d-ta nime nu te va putea suplini.

— Dacă mi permis, de ce nu?

— Pentru-că, pentru... că... oh! pentru-că te iubesc! și zicând acestea alérgă în odaia de-alături, dar, în acel moment éráși se reîntórse.

Eu stam încremenit ca o statuă, de emoțiunea ce mă cuprinsese.

Elvira veni la mine, mă lua de mână și-mi díse cu un glas pătrunđător și duios:

— D-le Vălean, te rog értă-mí slăbiciunea! Nu mă trada, d-ta escí bărbat.

— Da respunsei în pripă, făr' de a-mí fi putut da sémă de mine în acest moment sfășietor.

— Mulțumesc! Remăi cu D-đeu. Așa a fost se fie! Nu mă uita, d-le Vălean, nicí eu n'o se te uit, nu, nu, nicíodată!

Înainte de a-mí fi venit în ori mă văzui singur.

Elvira eșise.

Acésta fu óra ultimă, óra cea mai frumósă de instrucțiune.

Ce curios tablou, care se represente de-odată cele mai contraste nuanțe de simțeminte: bucuria și întristarea, fericirea și nefericirea!

Frumósa mea Elviră, după cum am aflat mai târđiu dintr'o scrisóre a lui Ioniță, s'a măritat după medicul X. cam în vrăstă și cu vre-o patruđeci de erní în spate, dar bogat; devisa decise-tóre a părinților Elvirei!

Fiva óre fericită, m'aní întreat atunci, fără de a-mí fi putut da răspunsul adevérat.

De altmintrelea nu toți se pot căsători, ca se fie fericiți.

Cununa mea de souveniri s'a îmbogățit însé cu o nóuă flo ricea. Am înșirat'o între celelalte, împodobindu-o cu o pantlică albastră. Ce souvenirí plăcute!

Ér ađi cu drag când le tocmesc

Și când cu lacrimí le privesc

Le véd că's veșteđite!

Culesule-am pe tóte'n drum

Și ce folos de ele-acum

Că tóte's florí pălite!

Iov.

M A R Ș

— Dedicat corului plugarilor români din Șoimuș. —

Noi plugarii dela sate

Điua nóptea greu muncim,

Dar ni-e dragă munca asta

Căci moșia ni-o iubim,

Nu e mare moșióra

Preste cărí suntem stăpâni

Da-i dela strămoși remasă

Noi suntem plugari români!

Băștinași suntem în țară

Și pământu-i românesc

Moșii și strămoșii noștri

Dorm în el și odichnesc.

D-đeu din cer se dee

Ca-'n tot locul se-'ntálnesci

In moșia românescă

Numai pluguri românesci!

Tótă lumea 'naintéză

Numai noi se stăm pe loc?

Când munca-i înaintare

Și cultura e nóroc?

Haidați frați plugari cu toți

Mână 'n mână se lucrăm

In moșia strămoșescă

Progresând se-'naintăm.

Limba, legea și moșia

Ni-s remase din bețrâni,

Și moșia-i românescă

Érá noi suntem români!

In moșia românescă

Ca români vrem se muncim

Și în legea strămoșescă

Se trăim și se murim!

Cine legea nu-și iubesc

E bătut de D-đeu

Cine-și vinde moșióra

Vai și-amar de traiul său.

Cine némul nu-și iubesc

Și se face trădător,

D-đeu din cer se-l facă

De ocară tuturor!!

Emilian.

Un suflet pocăit.

— Novelă. —

II.

— Unde ai mai fost érá? fură cuvintele cu cari o primi bătrâna sa mamă.

— Am fost departe . . . . m'ajuns plóia pe drum, și n'am avut unde se mă adăpostesc.

— Veđi, iubită Zoe, de câte-orí ți-am spus se nu te departí prea mult de castel. Vara-i frumósă, dar adeseorí din timp senin în câteva sferturi de órá te tredești cu furtuni și ploi torentiale. Grăbesce de lapadă hainele ce ai ca se nu te recescí!

Zoe dispáru în camera sa, ér bebrâna murmurá pe urma ei: Ce naturá nefericitá! — așa era și tatál sêu, de aceea nu a putut trái. — Atêta independință în cugetare! Atâta aroganță și petulanță nu or se o ducá la nici un bine. Étá-o de 29 de aní și e tot fatá! Pețitorí au eșit dela ea rușinați. Íi s'ár párea omului că ea uresce pe tótá lumea — și póte nu-i așa. Tu Dómne singur poți sci. Adeseorí mi-se pare că are o inimá bună, dar o naturá așa de independentá, maniere așa de desprețuitoare, încát nimenea nu cutézá să se apropie de ea. O! Zoe, Zoe! dílele mele-s numérate și tu vei remánea singurá pe pámênt. Ce-ți va folosi atuncí averea? Jacá n'ai o inimá iubítóre, un soț credincios lângă tine, care se-ți lumineze calea vieții cu dragostea lui?! . . . Și bebrâna Ludovica íși îngropá fața în palme și suspina încet. . .

Zoe intrând în eatacul seu se privi lung în marea oglindá ce sta fața în fața cu ușa.

Voea să se vadá cum e ea așa plină de apă din cap până în tâlpi, cu șuvițele párului ei negru respirate pe alba sa frunte și cu hainele în disordine.

Un zimbet îi trecu pe fața privind-sê, un zimbet ce nu l'ai putea caracteriza.

Fost'au dispreț în acest zimbet? — fost'au dulcêță orí au fost și dispreț și dulcêță, și bunátate și réutate, n'ai putea se definesci. Ceea ce ai putea însê surprinde în acest zimbet de feciorá de 29 de aní, a fost: „mulțámirea,“ „mulțámirea cu sine.“

S'a privit în oglindá și s'a admirat. Nici odatá nu a fost așa de mulțámítá cu sine ca acum.

. . . Și totuși, nici o cameriará nu-i făcea nimic pe plac în acêsta dí — nici barêm ca până acum. Tótá servitorimea s'a luat de gând. Nu mai era modru a o duce cu tînera stápaná.

Friserița a primit o palmá drept resplatá a servițiului sêu. Feciorul de casá a fost lovit drept în ceafá cu nisce ghetete ce-i aduse-se se tragá în picióre. Camerierii i-a deranjat réu concíul sub cuvintul că ce pune atâta pond pe gátelá, mai bine ar sta de lucrul sêu, ér grădinarul, sermanul grădinar, a primit drept recompensá a servițiilor de până acum, un hárb de florí cu flóre cu tot, drept în mijlocul spatelor.

Era mare zarvá în castel. Bătrâna audía totul, dar nu nu-mai că nu cutezá se reproșeze ceva Zoei, ci din contrá, după ce toți au primit ce a fost a lor, însași bătrâna trebui se asculte o lungá lectíe pentru educația cea rea ce o dá mojícilor de servitorí.

În general era strictá Zoe, — ađi însê íși făcea de cap. Și când după tóte scenele acestea se vedu singurá în odaia sa, preumblându-se neastimpêrat — medita:

Hm — cine se-ți dícă ție vorbe ca astea: „Durere, căci pe mine ar trebui se mă înțelégá și o ființă care nici pe departe nu poșede inteligința d-tale,“ — da așa a díș el. Mă mir cum nu l'am trásnít peste obraz! neru. . . și. . . Dar nu, nu, bine am făcut! A díș așa de blánd acestea vorbe și a privit spre mine așa de dulce.

Ah! acei ochi. . . acei ochi. . . parcá i-am mai vedut cândva. . . póte în visurile mele! . . . și începu a se resbuna pre biete mobile. . .

Nici un scaun nu era la locul seu. Tóte la momênt furá aruncate cu susul în jos. . . când intrá bătrâna sa mamă.

— Pentru Dumneđu! ce faci iubitá Zoe?!

— Pentru Dumneđu?? . . . Așa mi-ai díș d-ta?! Și d-ta ții cu el. . . Tótá lumea ține cu el. . . Ce pentru D-đu??! — Cine mă póte opri pe mine se nu fac ce vreu în casa mea?!

— Nu te înțeleg Zoe! nici ce vorbești nici ce faci. Aruncí mobilele ca o scósá din minți, și dacá te fac atentá díci că ținú cu el, cu cine cu el? . . .

— Cu cine cu altul decât cu moralistul cela mare ce a voit se mă dăscálêscá. . . Și el tot cu Dumneđu era în gurá — și étá și d-ta imí vii și-mí strigi: Pentru Dumneđu?!

— Și nu e bine ceea ce-ți díci? . . . Tu nu pui pond pe Dumneđu care ne susține și ne dá sănátate și putere. Tu nu te temi de Dumneđu?

— Chiar ca el!! Ce se mă tem — dór avem parafulgere la casá. — acum nu-s în câmp. Nu-s așa de lașá ca el se mă tem de D-đu orí și când și orí și unde.

Alexandru Papiu Ilarian.

Mama remasê ca impetritá, credea că fata ei și-a pierdut mintea și-și adună tóte puterile se nu și-o pérdá și ea. — De capacitat nu era vorbá, cu atât mai virtos că dênsa nu înțelega nimic din tot lucrul.

O lásá decí singurá și se depártá murmuind: Sermaná Zoe, de câte orí ți-am spus se nu respingí pe ómenii cinstiți ce-ți ofer mâna și inima lor, și tu n'ai voit. Étá consequințele ce tragí! . . . 29 de aní; 29. Étá causa nervosității tale! —

În díua urmátóre după celea întimpláte generalul Flaviu suia treptele castelului Ludovica M. Era schimbat cu totul, pár táiat scurt — dar negru, mustețe castanii și cu statura ce avea — adevêrat párea a avea numai 35 de aní.

Fu condus în salonul de primire aranjat după gustul Zoei, și ce gust? . . . Intrat în el ți-se párea mai mult că esci în mijlocul unei páduri — decât într'un salon.

De o parte minerale așeđate în muschí verđi, de alta plante,

arbori verzi în vase de lemn albe și-mari, apoi tablouri minunate ce reprezentau apus de soare și răsărit de lună d'albă.

La intrare Zoe privia pe ferestă gânditoare, ér mama sa și ascepta óspele în mijlocul salonului.

— Bine ai venit d-le general! — agrái mama la intrare pe Flaviu.

Zoe tot mai privea pe ferestă și numai după obicnuitele cuvinte de primire a mamei páși întinđénd generalului mâna sa și ăicéénd cu glas clar și înáltat:

— Améndoi suntem cunoscuți d-le Flaviu din pădure. Imi place mult pădurea d-tale, are o poziție pitorescă.

— Imi pare bine d-șóră și sper că dacă ve causésă plăcere nu veți încunjura pădurile mele.

— Va se ăicé imi dai libertate pe locurile d-tale, ăise ridénd Zoe; dar aflá d-le Flaviu, că eu în libertatea mea sum nețermurită de nime. Umblu ca paserea în sbor unde voesc și putere omenéscă nu-i se mé opréscă. Ai véđut că și fără concesiunea d-tale umblam pe la d-ta?!

— Cine ar fi capabil se vé opréscă dela ímplinirea dorințelor și cine v'ar putea contradice în ceva? — adause galant generalul.

— Chiar dacă ai vrea nu m'ai putea opri. Eu fac ce vreau! vorbi ér îndergită Zoe.

— E minune cu fata asta — gândi generalul, cautá cu lumina prílej de sfadá — nu în zădar spune tótă lumea că-i așa de rea. Dar e frumoasă, infiorător de frumoasă.

Abia sfírși acéstá frasă în gând — când ușa salonului se deschise încet și lásă se între o fetiță îmbrăcată modest — de vre-o 14 ani.

— Cei asta?! — o agrái mama, ascéptá afará! Cum de intri numai așa.

— Vin de departe grái fetița. Mi s'a spus că unde sunteți și am venit. — Iertați-mé dar tatál meu pre patul de mórte mi-a ăis: Dute copila mea, dute la mátușa ta!... Nu-i cu putință, ca inima ei de sorá se nu se înduiozeze când te va vedea pre tine singura mea copilă, așa de tineră fără ajutor și fără sprijin pre pământ. Eu am ascultat pe tata și am venit.

Ochii fetiței se ridicară spre celea două femei, nisce ochi albastri și mari, tulburí de lacrimí. Nisce ochi cari páreau a esprima suferințele unei vieți întregi.

Dar efectul produs de privirea ei a fost fórte diferit.

Dómna Ludovica simți că i-se umeđese ochii — gândind la fratele său despre care copila ăicea că e mort și o cuprinse milă de ai sei — sérutânduși nepóta, pre care de când era în légán n'a véđut'o.

Generalul párea alterat prin acéstá scenă, sciind sigur că atât fata cât mama se simt genate în fața lui; ér Zoe a cărei ochi scápérau fulgere de mânie, se ridicá máiestosă de pe scaun și ridicând mâna energic și arétând spre ușá strigá:

— Afară mincinósă! Mama mea nu a avut nici un frate, afará! și se nu te mai aréți pe aici!

— Zoe! strigá mama cu durere.

Cu privirea în pământ pironită remase însé fetița. Ea nu se mișcă, ei continuá sficiósă — dar hotárită.

— Mi-a spus tata pe patul de mórte, că mátușa are o fată carea nu ne póte suferi pre noi, pe séraci; cu lacrimile în ochi mi-au spus el că de nu-i voiu putea căștiga dragostea acestei fete — verișóră a mea — sum pierdută. Dénsa dominéză — dénsa face ce vrea, — dar a adaus: Se nu cređi iubită Melanie, că e așa verișóra ta precum se arată. Nu... A fost numai crescută astfel verișóra ta — a fost desmierdată. Nu sci și nu pricepe suferințele necăjților; dar în adevér eu cred că póte avea o inimă bună... Tu se nu te lași. De te va alunga tu se mergi, dar ér se te reintorcí. Și când vei fi primită, griji!... pórtate bine! Fii ajutat're, fii scut, fii credinciósa servitóre acelei ființă, verișórei tale, care îți póte da sau rápi tot viitoriul... tótă fericirea ta.

Așa a ăis tata. — Indurate! fie-ți milă de mine D-șóră!

— Nu me alunga. Iti voiu fi servitóre, că n'am pe mine. Lasă-mé se fiu pe lângă d-ta dacă nu alta barem ceva mai mult decât un căne și ceva mai puțin decât o verișóră. Dacă m'ai bate așa plánge dar dacă m'ai rechema așa scerge lacrimile și așa ride. Sum singură în lume, fără părinți, fără avere. N'am decât un nume cinstit, care ínse e ușor de pierdut dacă îți lipsesc cele două dintăiu... — și Melania începu a plánge dureros.

Zoe abia s'a stăpănit până a sfírșit Melania. Bătea nerăbdătoare în pământ cu piciorul — de vre-o câteva orí degetul ei se rădicá arétând spre ușá — dar Melania vorbea blândă și sinceră — resolută însé spre aceea, ca se-și spună tot ce are pe inimă.

Când a sfârșit, s'a sfârșit și răbdarea Zoei.

Tremurând ea i-i deschise ușa și cu un gest de regină infuriată îi porunci să se care.

— Așa dar' totul s'a sfírșit — mi-a perit tótă mila din lume! — Mé duc — ăise plângénd Melania, dar aduți aminte d-șóră, aduți aminte că este un Dumneđeu, care nu iubesc decât pe cei milostivi.

Ușa a fost închisá după Melania și prin ambit mai resuna încă un cuvént prelung și jalnic care strébátea până în salon: „Un Dumneđeu!“...

Zoe se cutremură. Éráș „Dumneđeu!“ Silviu îi pomenise pre D-deu, mama-sa pe D-deu și proletară ce voiesce să se obrudá ér pe D-zeu. Toți cred că este cineva care îi póte și ei demanda, toți îl chiamă în ajutor, pre „acela“ — pre D-deu — dar ea neinvinsă rămâne.

Iși scutură decí capul fálósă și maiestósă.

Pêrul ei negru — mătăsos rămase în disordine și ochii-i esprimau o bucurie diaboléscă. Părea ángerul cel reu, — când íea forma frumseții — pentru ca se póta triumfa și seduce lumea!

Bétrána sa mamă rămasă deprimată.

Generalul însé simți un dor fără margini în suflet, o sete de iubire ca nici-odată, un curent ce párea că-l ínghiață și-l desmorțesce tot-odată simți ceea ce n'a simțit încă în viață nici-odată, simți că întréga lui ființă iubescé .... adóra pe acest demon. Acei ochi páreau că l'au hipnotisat; și sub influența lor párea că se topește... se nimicesce.

Natural .... omul armelor se simția covârșit în fața ființii carea ca o armă primejdióse e capabilă se nimicescă, se usce, se pustiéscă tot ce se aflá ímprejurul său.

— Veđi! d-le general, veđi! acestea ființe miserabile — cari n'au páne de ađi pe mâne — cari flámândesc cu cănií lor alătorea — dacă se pórtá réu de trebuie sé-i mustrii și sé-i pedepsesci îți pomenesc neconținut pe „Dumneđeu.“ — Te amenință cu El — și în prostia lor cred că aceea ființă ce nimenea nu o a véđut nici aúdit — le va veni în ajutor.... așa-i că-i o absurditate totul Ce ăicé d-le general?

Fața Zoei era aprinsá ca de friguri. — Cu gura între-deschisá ascepta răspunsul. Ființa ei plápândă tresálta întrégă sub fio-ruí emoției ce o cuprinse și cu ochi întrebători ascepta răspunsul generalului.

Bietul Flaviu — om de 48 ani — cuprins de delirul amorului ce de vre-o câteva minute îl stăpána cu totul — nu mai avea voință, nici putere de a-i putea contradice ceva.

Privind acei ochi adorați de el ca în estaz răspunse:

— Adevérat, acestea canalii pururea neliniștesc — sau mai bine ăis — ar voi se neliniștescă viața stăpánilor lor — cu pomenirea unor ființe neesistente, pe cari le chiamă în ajutor la neputințele lor — drept mijlóce résbunátore.... Sunt idioti d-șóră! — adevérați idioti!...

Ochii Zoei strălúceau dureros de dulcé și buzele sale se strânsérá și lipirá aspru la olaltă. Apoi își închisá ochii — ochii ei mari și negri și se párea transpusă de fericire. — O fericire ce o simțesce ucigașul când vede victima pe care se resbună sbátându-se sub ghenunchiul său — în spasmurile morții. — ....A aflat

omul ce consimte cu ea! — a aflat omul ce nui-a contrașis. — Dar fericirea ei ținu puțin căci mama-sa povesti blândă dar rezolută:

— Nu împărtășesc vederile d-vostre d-le general. Zoe a crescut sub influența tatălui său, și înțeleg pentru ce cugetă astfel. Tatăl său a fost un ateist pronunțat... și a avut sorte foarte dar foarte nefericită. Cine luptă împotriva lui Dumnezeu luptă în potriva-sa însuși și se nefericește. Dar d-ta d-le general n'ai lipsă a crede ce Zoe crede — sau mai bine ăis — a nu crede în nimic și deci a nu te teme de nimic. Îți mărturisesc că d-ta ca bărbat te poți scote de sub stăpânirea unor astfel de idei — căci poți dispune de o voință mai firmă și-o judecată mai serioasă.

Zoe?... O de Zoe am desperat. Ea și-a iubit pe tatal său până la adorațiune — și asta n'a fost rău — dar a fost și este rău aceea — că ține la ideile lui morțiș — și o se fie nefericită.

Va espia ea sërmana — a bună sëmă tot ce păcătuesce ađi! strigă bërâna în ton profetic.

Fruntea Zoei se încreți, ochii ei învăluiră în lumina lor selbatică astădată pe mamă-sa întrégă apoi ăise nespus de iritată:

— D-ta esci țerană... se vede că esci țerană... Aici se înecă odată, tuși, apoi continuă. Tata te-a fericit luându-te în căsătorie

— dar n'a putut scote și superstițiile din inima ta dură — țărănescă — de și te-a oprit se nu mai convii nici chiar cu unicul têu frate ce pretinde-ai că aibi... Mi s'a plâns adese ori de tine!! Tot-déuna ai simpatizat cu prostii. Oh cum nu-i pot suferi! Étă d-ta esci cauza de fiecare fetiscană próstă se dă de verișoră a mea.

— Și veđi iubită Zoe — Melania ți-e verișoră, ori ce ai ăice și ai făcut un lucru rău — rău din sëmă afară — că ai alungat-o.

Numai un frate am avut și eu; — țeran ce e drept, dar om cinstit — care și-a crescut copila ce a avut-o creștinesce. Mi-a murit. În césul morții și-a adus aminte de mine — singura lui rudenie — dar copila lui care-și cercă refugiul la mine — tu o alungi... Ai tu Dumnezeu??!

Nu-mi răspunđi — dar mi-se pare că și dacă n'ai avea pre Dumnezeu încă nu o ar fi trebuit se-o faci acésta. Ce folos de colosala noastră avere, dacă în loc de a câștiga cu ea binecuvântare, noi secerăm numai bléstăm! Ce folos!!... Nu, nu, nici-odată nu mă voi lepăda de superstițiile mele — cum le numesci tu — nu mă voi lepăda de Dumnezeuul meu, care ne strigă se fim milostivi și bun!... strigă bërâna ca transfigurată și cerându-și seusele dela general, cu un compliment scurt se retras, lăsând singur pe generalul cu Zoe.

Goronul lui Horea.

Vorbesce ca un teolog — ăise mușcător Zoe — după ce mamă-sa dispăru după ușă... Inchipuesceți d-le general... în satul d-tale încă ai un astfel de om, care e în stare a suferi martiriu pentru ideile sale proste și scălciate a vécurilor trecute.

— Vrei să vorbesci de teologul Silviu? întrebă Flaviu... Il cunosci?...

— Am convenit în câmp cu el — pe o vreme furtunosă... ăicea ca D-đeu pörtă norii... (ha, ha, ha, și ridea sarcastic Zoe) ...dar nu te mai plictisesc cu de al' de astea.

— Altmintrelea e bun și plăcut băiatul — respică generalul.

Zoe îl privi mirată. Iși aduse aminte de senina lui privire ce se odichnea liniscită pe dânsa în timpul furtunei și răspunse scurt:

— O cred....

* * *

Cu 31 de ani înainte de cele istorisite contele Ervin D. își vëndu moșia unui străin — pe carele nimenea în acelea părți nu-l cunoscea. Un străin voinic și robust — cu fața arsă de sóre cu palme bătucite și cu ochi negri și vicleni.

Tóte acestea denotau pe omul din popor, pe omul muncitor care a trăit cândva o viață de luptă și muncă.

La un an după ce-și aranja castelul bine, își aduse în ordine frumoșă sa moșie, cumpărătorul amintit mai sus Paulus M. se căsători spre mirarea tuturor cu o fată de țerană cu Ludovica C.

Adevérat că, Ludovica era frumoșă ca o vedenie, dar era sëracă și țerană.

Mulți multe vorbeau pe de latură despre acésta căsătorie — dar de sigur aceia opiniau mai bine, cari ăiceau că Paulus M. și-a luat de soție o fată de țerană — fiind că aici nu era de lipsă se-și documenteze nici dënsul — nobila origine a familiei din carea se trage.

Din acésta căsătorie resultă o fată drăgălașă și mândră — dar trufașă preste mësura.

Acésta trufiă a ei se mărea încă din ăi în ăi prin creșcerea primită din partea tatălui său — care singur dispunea în casa sa.

Ludovica era o femeia cinstită, bună și religioșă — dar nici odată nu și-a putut elupta nici o influență nici asupra bărbatului său, nici asupra ficei sale.

Și nu era vina Ludovicei. Fată de țineran fiind a fost ridicată cu mult mai sus prin Paulus M. de cât ca la acea înălțime se nu ametească. Nicăi odată decă nu-și putu elupta ceva influență în casa sa — decă dânsa trăia resignată și împecată cu sôrtea carea nu se pôte dice că n'ar fi părtinit'o.

După o căsătorie de 16 ani Paulus muri lăsând tótă averea

sa copilei sale Zoe, căreia i-a fost înfîlțat în inimă principiile sale desparate.

De unde a venit acest Paulus? Cum și-a căscigat averea? Intre ce împrejurări a trăit?... nimenea nu o putea spune.

(Va urma.)

George Simu.

Din trecut.

(Urmare.)

Trăiam zile întregi cu scôrță de stejar, prigoniți și fără nicăi un ajutor lumesc; — dar eram mai idealisei ca voi, ne nutream cu gândul, că va da bunul Dumnezeu și mai bine dacă ađi e rêu.

Versul lui N. S. e acesta :

Munților fiți mărturii
Că prin voi călătorii,
Cu sufletul plin de dor,
Și inima de dogor.

Păduri, copaci înfrunziți,
Și voi mărturii sê-mi fiți,
Cu ce chin și cu ce foc,
Am trecut prin acest loc.

Riuri, ape mari și mici,
Ce v'am trecut pân'aici,
Nu uitați cu ce nevoi
Am beut apă din voi.

Mierliție, priveghitori,
Paseri dulci glăsuitoari
Cântați și voi acest vers
Al truditului meu mers. —

Era o lume ce se deștepta pe atunci și se apoi bătrânul. Neîn-trecutul în bunătate și frumoșe cunoșcințe Episcopul Ioan Leményi începea *înaintea tuturor* a curăți limba de străinismă slavice.

Dómne ce om era Leményi — dicea bătrânul — cu lacrimile 'n ochi. Când apare dânsul la 3 sfinți între noi — părea că și aerul ce-l respirăm e plin de miresme. — N'am întâlnit în lunga mea viață om sub sôre asemenea lui.

Intrecea în oratorie și sciințe pe toți subalternii sêi. Dar apoi în bunătate!!... o! bunătatea lui s'ar putea numi ângerescă...

Bătrânul se împedecă... un nod în gât și doi stropi în ochi — tribut sfânt dat fostului sêu Episcop îl opri un timp ôre-care de a continua.

Cult și nobil — dice el crășă mai târziu — când își ocupa scaunul din mijlocul mănăstirei ca se predice îl puteai asculta din cornul pieței dinspre apus miadă-nôpte că-î auđia-i tot cu-ventul.

Și după 17 ani de păstorie cădu jertfă nefericirilor anului 1848.

A căduț jertfă El, deși eu l'am auđit cu urechile mele când a dis în fața poporului în Blaj lui Șaguna și altora: „Nicăi Esce-lența Ta, nicăi D-vóstră domnilor n'ați esoperat ținerea adunării de ađi (era 3/15 Maiu) ci eu, și numai eu.

În jurul acestui Episcop nu s'a făcut încă lumină, continuă jelmie bătrânul... și-i pagubă... mare pagubă. „Observatoriul“ lui George Bariț a dat unele notițe din viața lui... dar aceea e prea puțin pentru un Leményi, căci El un bărbat fenomenal era.

Va veni însă cât de târziu „istoria“ și va pune pe fruntea lui curată cununa de martir — căci martir a fost el.

(Fine.)

George Simu.

Fii fericit!

— Novelă originală. —

(Urmare.)

Amor neiertat? Cine pôte susține, că amorul e neiertat? Iubescă pe cine-ți convine, urăscă pe cine nu-ți convine, și suntem quitt! De nu-ți place — cere dela majorul satisfacere, nu e laș se nu ți-o dee, când voescă! Altcum, tu sciă bine ca eu nu din iubire m'am măritat după tine, ci din nepricepere, am fost tinără și nu am sciut ce fac. Acea încă-ți poți aduce aminte, că tu nu din iubire m'ai luat, ci pentru zestre și pentru nêmurile cu influință ce le am. Apoi căsătoriile făcute din interese mârșave — cum fu al têu — la noi în sfânta Rusiă se desfac ușor. De aceea te recerc ca sê-ți alegi: În timp de 8 zile intenteză proces de despărțire, oră intentez eu. Poți se mai alegi un lucru: Casele — sciă bine că sunt ale mele și valoréză 40 mii de ruble. Vrei se rêmăi în

ele — imă dai 30 de mii de ruble și 10 mi-le conced în favorul copiilor. Eu merg de aci, tu poți sta neconturbat, numai pune rublele jos. Oră, de nu, atunci țin eu casele și ți-le dau ție cu chirie moderată, în considerarea că și copii mei ce i-am avut până am fost cu tine, vor locui în ele. Când auđi avocatul Modest Sprâncenow declarația acêsta resolută din gura nevestei sale încremini, de nu putu dice câteva minute nimic. Êr după-ce se reculese, întrebă numai atâta: „Glumesci, Olga.“ Êr ea răspunde: „Glumesce dracul, dar eu ba!“

„Dar la aceea gânditute-ai că ai doi copii, cel mai mic numai de doi ani? Dar tu gânditute-ai că, când ai luat pe tata de pe minte de m'a dat după tine, nu avém copii și eram tineră și avută?“

La două săptămâni după aceea Olga își pachetă tot și se duce la majorul ei, ér Modest Sprâncenow remase singur cu cei doi copii și cu servitórele în casele ei, pentru care prinse din minuta aceea a-i plăti chirie anuală.

La vr'o doi ani după aceea fu înscințat de Olga că ea vinde casele și deci, de vrea, pôte se le cumpere el; un negustor turc o îmbie cu 45 mii ruble, dar lui i-le lasă în 35 mii, din deosebite considerări.

Se gândi și se resgândi ce-i de făcut? în urmă se decise și-le cumpără el-și le însamnă pe numele său. Dup'aceea se îmbolnăvi copilul cel mai mare și muri, ér pe cel mai mic, pe Teofil, îl duse într'un internat în Iași, unde-l căuta minteni-minteni. Nu s'a mai căsătorit. Trăia numai pentru acel copil și pentru binele public. Invęta pe cei-ce nu sciau cum să-și apere dreptul și-i apără însuși înaintea legilor cestor omenesci, că înaintea legilor Dumneșcesci în virtutea diplomei ce posedea, n'avea drept se apere pe nime.

După vre-o ęce ani de ęile își trimise copilul la București și de acolo la Paris în Franța, se învețe filosofia.

În acest timp numai se pomeni într'o ęi, că-i întră în cancelărie o muiere sfârșită, sęcă, cărunță și gârbovă de spate. Alt-cum elegant îmbrăcată și cu maniere de dómna mare. Sta se nu-și credă ochilor. Era Olga! Abia avea acum 40 de ani și ori-cine i-ar fi dat 60, atât era de sfârșită și de îmbetrăniță, mâncase viața cu lingura cea mare.

Bună ęiua Modest! ęise ea desfăcându-și vëlul cel des, negru.

— Cu ce-ți pot servi, dómna?

Te rog, nu mă mai numi dómna, ęimî pe nume și mă lase să-mî petrec restul vieții lângă tine, în acęsta casă, care a fost a tatălui meu și care ađi este numai a ta, că ai rescumpărat-o dela mine cu bani uscați, ér eu i-am risipit cu ușurință amăgită de acel om stricat.

— Cum, nu mai ești cu majorul, a murit?

— Oh, nu-mî mai pomeni de el. După-ce m'a forțat

de ți-am vëndut casa de veci, el a jucat bani în cărți, apoi a mai mâncat și bani de a regimentului și acu-i anul a fost depărtat în Siberia pe tótă viața. De atunci am trăit cum am putut, până acum, când ne mai avënd nici un mod de trăit, m'am tras aici. Fi bun nu mă a-lunga. Recunosc că nu-s dómna se-ți calc pe dinainte, recunosc că merit a fi aruncată afară, recunosc că sunt lașă, că nu am curajul se-mî curm ęilele, dar értă-mę, primesce-mę nu ca pe soția ta, ci ca pe servitórele tale...

Blândul Modest Sprâncenow privi cu milă la ea. Cătă umilință! își gândi el, apoi îi ęise: întră în odaia ta, fi stăpână pe ea, vei avea cele de lipsă ca stăpâna casei, nu voiu a-ți face imputări pentru trecutul tęu, judece D-ęeu, că a lui judecată e sfântă și dręptă!

Când ađi Olga aceste vorbe din gura lui, o lovi plânsul și căđu jos leșinată de rușine și de căință. Servitórele o duseră în odaia ei, o desbrăcară și o puseră în pat. Dar peste două săptămâni nu mai era aci. O duseră la locul cel vecinic, să-și deę sēmă în fața Judecătorului celui drept de faptele sale. El o îmormentă cu pompă, ca și când i-ar fi fost cea mai fidelă soție. Lui Teofil la Paris însę nu-i scrise nimic despre tóte aceste. Îl lăsă se trăiască în credința că mamă-sa a murit când era el mic.

Acum Teofil era doctor în filosofie, era profesor la Ploiesci și se căsătorește, îi cere binecuvântarea și-l rógă se męrgă și el la nuntă.

Tóte aceste-i trecură prin minte, când ceti a ęceea óră epistola fiului său, apoi mai oftând odată: „Fi fericit, Teofile, ești demn de fericire, că ești mai cuminte decât tatăt-o.“ Se puse apoi la męsă și scrise cartea la învoire și-și binecuvântă fiul, care pășesce la taina sfintei căsătorii din iubire, nu din rävna spre bogății și spre nęmuri cu infiuință!

Ion Popu Reteganul.

EU CRED...

— D-nei X... —

*Eu cred, că nu m'ai dat uitării
Și mă doresci adese ori,
Căci din pustiul depărtării
Tu dragă îmi trimiți scrisori.*

*Scrisorile și chipul tęu
Eu le desmierd necontenit
Și nu-ți pot spune cât de ręu
Îmi pare că ne-am despărțit.*

*Dar pôte așa ni-e datul sorții,
Ca vecinic dragi se ne avem
Și nice chiar în cėsul morții
E scris se nu ne mai vedem.*

Teodor Oltean

PROF. MAXIM POP.

Portretul din numărul present al „Rev. Ilustr.“ ne prezintă un bărbat erudit, fiu de grănițer de pe valea Someșului, cândva Maxim Pop fost profesor la gimnasiul român din Năsăud.

S'a născut la 10 August 1838 în comuna Sân-Georgiul-Român. Părinții sei economi, dar omeni de frunte și — după starea poporului nostru — omeni cu stare. Familia *Pop* este în Sân-Georgiu o familie străveche, din sinul căreia s'au ridicat mulți omeni de frunte. Așa d. e. între alții fostul preposit capitular gr. cat. de Gherla Macedon Pop; fostul vicar foraneu de Năsăud, Anchedim Pop, fostul guvernor L. T. Pop încă se trage din aceeaș familie.

Tatăl său *Ion T. Pop*, deși nu sciea carte funcționă timp îndelungat ca primarul comunei, apoi abdicând de acest oficiu fu ales curator primar al bisericei și ca atare muri, în scurt după mórtea unicului său fiu Maxim.

La sfatul vicarului Anchedim Pop care descoperise în tinerul Maxim o capacitate rară, părinții sei l'au dat la școla trivială din S.-Georgiu, unde — deși printre ele trebuia se ajute la lucrul

Prof. Maxim Pop.

câmpului și se grigescă de turma cu mieii — obținu cu finea fiecărui an clasificațiune pur precelentă. Incurăjați de acest rezultat, l'au trimis la școla normală din Năsăud, unde absolvă toți patru ani cu acelaș rezultat. De aici „per pedes apostolorum“ a mers la Blaj, pe atunci unicul gimnas român în țară și absolvă fie-care clasă cu testimon pur eminent, care clasificație o obținu și la examenul de maturitate.

Absolvând gimnasiul, la dorința espresă a unchiului său Macedon Pop, intră ca alumn în Seminariul gr.-cath. din Gherla de unde la anul fu trimis la seminarul central Sta-Barbara în Viena, unde absolvă studiile teologice (1865) cu calcul eminent obținând din diligență privată și absolutoriul dela cursul catechetico-pedagogic la școla normală c. reg. și absolvând în acelaș timp la universitatea de acolo și cursul profesoral din specialitatea Istorică.

Indată după absolvarea cursului fu numit ca profesor la gimnasiul gr.-cath. din Năsăud. La 1871 fu numit totodată și catechet și exhortator gr.-cath., tot la acel gimnas și întărit ca profesor ordinar definitiv. Schimbându-se însă împrejurările, tinerul profesor, fără ca cineva, afară de fidela sa soție, se fi sciut, se puse pe studiu și fără instructor își însuși în câtva limba maghiară. Apoi tot în secret se pregăti pentru censura prescrisă prin ordinațiunea ministerială. În anul 1874 își scósă pașaport pentru străinătate, îl pusă la busunar împreună cu suma de 500 fl. adunați cu multă sudóre anume spre acest scop și porni la Pesta cu gândul de a depune censura de profesor la universitatea ungu-

răscă de acolo. La despărțire duse soției sale: „De cumva imi succede atunci nu capeți nici o telegramă, de nu imi succede, atunci pașaportul și banii 'mi sunt în busunar, merg direct la București, imi câștig acolo post nou și de acolo îți voi telegrafa unde se vii.“ Atât fu de ambițios, încât de cumva cădea, era mai bine gata a trece în România decât se dee față cu colegii sei. Dar îi succese spre uimirea adevăraților sei colegi și spre necăsul acelora cari în loc să-l laude i-au dat dorgatoriu, dar au rămas până în ziua de azi fără censură.

În acelaș an fu întărit pentru catedra Istorie și Geografie ca profesor diplomat definitiv. — Nu preste mult, ill. sa Eppul Szabó îl numi viceprotopop onorar și asesor consistorial.

În 17 Maiu copleșit de un morb reumatic neglijat și agravat cădu la pat, ér la 23 Iulie al aceluiaș an muri în etate de abia 54 ani.

Prof. Maxim Pop fu un om activ și înce privesce literatura noastră. El ca om tiner a fost primul colaborator la „Sionul român“, unde a polemizat cu mai mulți scriitori asupra a diferite teme. În legătură cu Cosma Anca și V. Petri a redactat o foie pedagogică „Magazinul Pedagogic“ a cărei valóre și azi e recunoscută, mai târziu fu colaborator prim la „Preotul român“ și redactor la foia pedagogică „Școla Română.“ Sub pseudonim a luat parte la mai multe concurse literare, unde a obținut premiul scris, sau cel puțin mențiune onorifică. Cu yérul său A. P. Alexi a scris „Resbelul Oriental“ opul monumental, a cărui valóre fu recunoscută de cercurile mai înalte ale României, scriind el partea istorică ear Alexi partea strategică.

A lucrat timp mai îndelungat la un operat cu text latin, cu note și esplicări române, l'a prezentat în manuscris academiei din România și a primit resolvirea, că fiind mulți terminți transilvăneni, spre prelucrare s'a dat unui profesor din țară“ și ce se veđi, respectivul în sesiunea următoare primi premiul!

A mai scris „Gramatica limbei române pentru școlele elementare“, care carte fu aprobată și recomandată de ministrul de culte și carea azi e întrebuințată aprópe în tóte părțile ca manual de școlă.

A scris afară de acestea o „Istorie biblică“ și a început a lucra, dar nu a sfârșit „Istoria bisericească“ ambele sunt în manuscris și se păstrează în archiva familiară.

Ca factor social fu fundatorul „Reuniunei Mariane“ inițiatorul celor mai multe întreprinderi naționale și cel mai infocat apărător al grănițerismului și al intereselor grănițeresci.

* * *

După mórtea sa, a lăsat o văduvă și patru copii, toți feciori.

Văduva Rafila, fica preotului decorat cu crucea de aur „bene merenti“ Ioan Lazar din Năsăud, muri în scurt timp după densusul. Fiul mijlociu Maxim junior, în urma unei recele urmă părinților sei ér ceialaltă trăiesc.

Ioan (Nițiu) e funcționar la direcția de poste și telegraf în Cluj; a depus de curând censura de profesor; om activ pre terenul literar. A tradus o mulțime de romane și are mai multe opuri apărute. E membru ordinar la „Societatea reg. pentru științele naturale“ din Budapesta, la „Cyclists Touring Club“ din Londra, la „D. R. B.“ din Berlin etc., colaborator la mai multe foi, prim colaborator la „Revista Ilustrată.“ E căsătorit și are un fiu.

Alexandru (de present Popp) e dr. în drepturi, subjude la judecatoria reg. din Dicio-Sân-Martin; asemenea căsătorit.

Anchedim, e stud. în cl. VII. la gimnasiul central rom.-cath. din Cluj unde trăesce la fratele seu mai mare Ioan Nițiu.

Eacă în scurt biografia acelu om de sub a cărui mână au eșit mulți omeni cu carte și între a cărui discipuli se numără și redactorul acestei reviste.

O CUNOSCINȚĂ.

— De Marc Twain. — Traducere din engleză. —

Cu prilejul unei călătorii făcute în Elveția, trăsesem cu soțul meu de drum Harris în otelul „Elveția“ din Luzern. În acest otel am făcut o cunoștință de care o să-mi aduc aminte și pe patul morții. La 7½ césuri ne puneam de obicei la table d'hote, — o societate mixtă, compusă din reprezentanții tuturor naționalităților. Fețele mesenilor însă nu le puteai studia, căci numai în perspectivă îți se da prilej se le vezi. Dejunul îl luam la mese mici rotunde și dacă aveai noroc se ajungi la o masă din mijlocul salei, puteai studia fețele din jurul tău după plac. Harris și eu ne indeletnicim se gâcim de ce naționalitate sunt oșpeții. Mai mare parte și reușiam, numai cu gâcirea numelor nu prea aveam noroc. Ca se gâcescă numele unei persoane, poți ai lipsă de experiență vastă. Abdăserăm dară de acest sport greu mărginindu-ne la altele mai ușore. Într-o dimineață îi dăsei soțului meu: Uite, Harris, colo șed nisce americani!

— Da, — îmi răspunse Harris, — dar din care stat?

Eu numii unul, Harris altul. Într-una însă eram de acord și anume că fata care făcea parte din acea societate era de o frumșeță desevirșită. În privința vrăstei ei er nu ne putem înțelege. Eu o credem de 18 ani, Harris de 20. Ajungând în foc, dăsei odată lui Harris, ca și când m'aș fi gândit serios la așa ceva: — De altminteri ușor ne putem împăca. Am se mă duc s'o întreb.

— Da, asta va fi mai bine — îmi răspunse Harris zimbând. N'ai de cât se te duci la ei se le spui „sunt americani!“ și ei firesce se vor bucura mult se te vadă! — și-mi dădu se înțeleg, că n'aș avea curajul s'o fac.

— N'am dis'o serios, îi răspunsei eu, dar totuși prea puțin curajos mă credi. Nu mă sparii cu una cu două de o fată, și-acum anume am se mă duc și se vorbesc cu ea. Planul meu era simplu voem s'o agrăesc cu respect și se-mi cer apoi scuzele, că o confundasem cu ceva cunoscută. Nenocire mare nu putea urma. Mă dusei dară la masa aceea și făcând înaintea domnului un compliment adânc, mă pregătem se mă adresez d-șorei, când ea mă preveni.

— Așadară totuși nu m'am înșelat! Îi spunem d'ora lui Iohn, că d-ta esci și nime altul. Am pariat dară cu el, că în curând ne vei recunoșce și vei veni la noi se ne saluți. Îmi pare bine că ai făcut-o. Te rog ocupă loc. Ei da, ce curios! Nicî prin gând nu-mi trecea că am se mă întâlnesc aici cu d-ta.

Rămăsei uimit. Câteva clipe nu sciam ce se cred. Apoi dădurăm mâna și eu mă aședai lângă ea. În așa încurcătură încă nu mă aflasem niciodată. Ce-i drept, mi-se părea că i-am vădut deja odată fața, dar nu-mi puteam aduce aminte când și unde. Mă grăbi dară se aduc vorba la Elveția și ținuturile elvețiene, ca nu cumva se mă blamez, însă înzedar. Ea fără încunjur începu se vorbească despre trecut.

— Ah da, începu gânditoare, ce nopte înfricoșată a mai fost aceea, când vijelia a răpit luntrea de pe corabiă! Ții minte?

— Cum nu! îi răspunsei eu, dar în adevăr nu sciam nimic. Doriam ca vijelia se fie răpit corabia întrégă, poate că astfel acum mi-ași fi adus aminte de ceva.

— Și scii, cât se temea Mary?

— O da, par'că ași trăi noptea aceea acum a două ora. O dorém anume, dar vorbă se fie: de nimic nu sciam. Lucrul cel mai cu minte ar fi fost poate se mărturisesc totul, dar îmi era orecum rușine și avém și nedejde că o se pot scăpa cumva din acest impas. Domnișora urmă liniscită înainte: Ei vezi, și George totuși a luat-o pe Mary!

— În adevăr? Se poate?

— Da. El dăcea că la adecă vina era mai mult tatăl ei de cât ea, și eu cred, că deu avea drept. Ce dăci d-ta?

— Firesce! O spunem eu d'ora deja p'atunci.

— O nu, d-ta erai de altă parte, cel puțin vara.

— Da, așa-i vara, dar iarna apoi am fost de altă părere.

— S'a aflat anume, că nu Mary era de vină, ci tatăl ei și bătrânul Darley.

Ca se măi dăci și eu ceva, adausei: Da, Darley totdeauna mi-a fost o ființă neplăcută.

— E așa, dar cu tóte acestea ea-l iubia. Scii cum încerca se între în casă îndata ce se făcer frig?

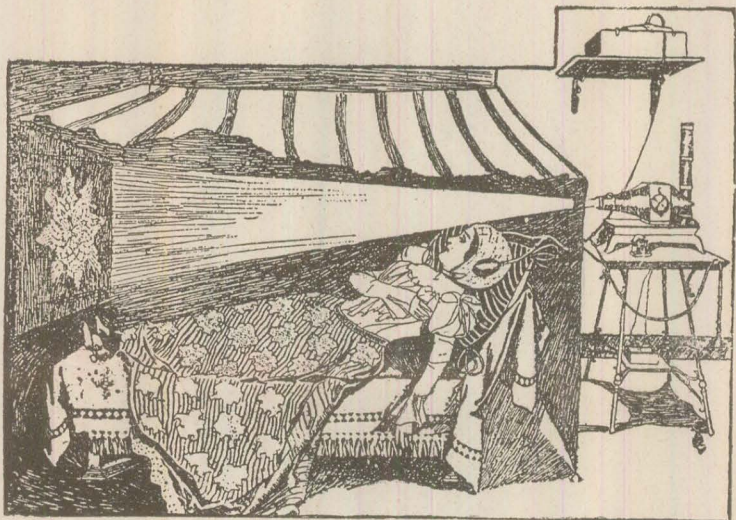
Nu sciem ce se măi răspund. Darley precum începeam a înțelege trebuia se fie ceva animal, poate un câne sau un elefant. Deorece însă tóte animalele au piele, observai: Și ce piele avea!

Trebuie c'o nimerisem, căci ea îmi dădu drept:

— Da, piele grósă — și ce lână!

Asta mă încurcă éraš. Nu măi sciam ce se dăci. Dăsei dar pe nimerite: Da, lâna nu-i lipsea.

— Un negru cu așa pâr lănos, rar am măi vădut, întări și ea. Respirai măi ușor. Acum sciam cel puțin de cine e vorbă. Avea o căscioră destul de bună, dar cum sosea iarna, îndată vinea

Aparatul dr-lui Corning pentru a p'ricinui visuri frumóse.

la familie și nu-l măi puteai scóte de acolo. Îl și suferiau, fiindcă-l mântuise odată pe Tom din apă. Îți măi aduci aminte de Tom?

— Lămurit! Era un bărbat așa frumos.

— Da, și copilul așa drăguț.

— Copil măi drăguț n'am măi vădut.

— Așa-mi plăcea se mă joc cu el.

— Și eu îl legănam pe ghenunchi.

— Cum îl chemau numai?

Huh! Teren lunecos. De-ași fi sciut numai că a fost fată sau băiat. Dăsei pe găcite:

— Îl chemau France.

— Póte după ceva rudenie. Dar copilul mort, pe care nu-l vădusem nicî-odată... cum se chema numai?

Deorece copilul era mort și ea nu-l văduse nicî-odată, îndrăsnii a spune un nume pe găcite. Răspunsei dară hotărît: Îl chemau Thomas Henry.

Ea deveni gânditoare. Curios, în adevăr curios! Eu ședeam molcom și asudam. Dar în orî cât de mare încurcătură mă aflam, tot măi trăgeam nedejde se scap táfăr. Numai de nu i-ar veni în minte se măi întrebe după nume de copil! Eram dară curios se aud proxima ei întrebare.

— Pagubă, că a trebuit se pleci chiar în ziua în care s'a născut copilul meu, căci d-ta l'ai fi botezat, începu din nou.

— Copilul d-tale? Esci dară măritată?

— Da, de 13 ani.

— Botezată, vrei se dăci?

— Nu, căsătorită! Băiatul ăsta aici e ficorul meu.

— Mi-se pare cu neputință. Te rog nu mă ținea de necom-plesant, dar mi-ar plăcea se știu dacă ai mai mult de 18 ani?

— Chiar în ziua aceea, în care a fost vijelia aceea scîi, îm-plinisem 19 ani. Sciam tot atîta ca și mai nainte, căci data vije-lierii n'o cunoșeam. Mă gândeam ce aș mai putea spune, fără se mă tradez. De-i țineam: „Nu te-ai schimbat de-atunci de loc“ era cam riscat; de observam însă: „Acum cauți mai bine“ încă nu era la loc. Eram chiar se fac o observare asupra vremii, când patriota mea mă preveni din nou.

— Cât m'am bucurat, că mi-s'a dat prilej se vorbească despre frumoșele vremi trecute. Și d-ta?

— Și eu, cum nu. Mă bucuram deja, că trecusem prin tôte și voiam să-mi iau rămas bun, când ea începu din nou: Numai cu un singur lucru nu mă pot împăca.

— Și-anume?

— Cu numele copilului mort. Cum spuneai nu-mai că-l cheamau?

Iarăș eram în belea, căci uitasem numele spus. Cum aș fi putut crede, că o se mai am lipsă de el. Fără se stau însă pe gînduri îi respunsei îndrăsnit: Jonathan William.

Băiatul de lângă mine însă mă îndreptă.

— Nu, ci Thomas Henry.

— Ah da! Acela! Il confundasem cu altul. Da, Thomas Henry... Thomas, hm, — după marele istoric Thomas Carlyle și Henry, — hm, — după Henry VIII.

— Lucrul acum mi-se pare și mai ciudat.

— Cum așa?

— Fiind că părinții vorbeau de el totdeauna sub numele Amalia.

Eram eshauriat. Ca se continuu conversația ar fi trebuit se mințesc, dar asta n'o mai voiam. Ședeam dară în tăcere și-mi asceptam demascarea. Patriota mea începu de-odată a rîde.

— Precum se vede, amintirile din trecut mie mi-au pricinuit mai multă plăcere decît d-tale. Observasem îndată la început, că te prefăci numai că mă cunoști. Voiam dară se te pedepsesc și mi-a și succes. De altmîntreni mă bucur nespun, că prin bunăvoința d-tale am făcut cunoștința lui George, Tom și Darley, căci până acum nu-i cunoșusesem. Trebuie numai s'o scîi începe și dela om poți scîte multe lucruri noue. Mary și vijelia sunt fapte, celelalte tôte-s numai vorbe. Mary a fost sora mea, numele ei întreg e Mary Sanderson. Ei, domnule, scîi acum cine-s?

Resuflai ușurat.

— Da, acum îmi aduc aminte de d-ta! Esci tot așa de aspră ca acu 13 ani pe corabie, căci altmîntreni nu m'ai fi pedepsit așa amar. Esci tot aceea, care ai fost mai nainte. Tot atîta de tîneră ca și atunci. Frumșeta d-tale e neschimbată și se reoglîndeză aici în băiatul d-tale draguț. Și-acum, dacă vorbele aste te-au mișcat, se închiam pace, mă dau învins.

Resuflai ușurat.

— Da, acum îmi aduc aminte de d-ta! Esci tot așa de aspră ca acu 13 ani pe corabie, căci altmîntreni nu m'ai fi pedepsit așa amar. Esci tot aceea, care ai fost mai nainte. Tot atîta de tîneră ca și atunci. Frumșeta d-tale e neschimbată și se reoglîndeză aici în băiatul d-tale draguț. Și-acum, dacă vorbele aste te-au mișcat, se închiam pace, mă dau învins.

Ne-am împecat.

Reintors la mēsa nōstră unde mă ascepta Harris, îi țisei: Veți ce poți ajunge prin talent și dibăcie.

Nu vād decăt cee-ce poți ajunge prin nesciință și prostie. E nemai pomenit, ca un om să se imbuldēscă cu sila în societatea altora și să-i molesteze un jumătate de cēs cu vorbele lui! Ce le-ai mințit?

— Nimic rēu! Am întreat numai de fată cum o chiamă.

— O sciam! Așa ceva numai tu esci în stare se faci. A fost rēu din partea mea, că te-am lāsat se te faci de rușine. Ce o se credă ōmenii aceia de noi? Dar de altmîntreni cum ai început conversația? Sper că nu fără ceva introducere!

— O nu, i-am țis sincer: Prietinel meu și eu am dori se scim cum te numesci.

— La naibă, de-odată cu bāta 'n baltă! O neghiobie, ce nu-mai onōre îți face. Îți mulțumesc, că m'ai virit și pe mine în lucru. Dar ce ția-rēspuns ea?

— Nimic extraordinar. Mi-a spus numele ei.

— Nu se pōte! Și n'a fost surprinsă?

— Ba da, o lēcă, pōte a fost uimire, mie mi-se pārea că a fost bucurie.

— Firesce! Cum se nu se fi bucurat, că un strēin o întrebă așa tam-nisam de nume. Și ce-ai făcut apoi?

— I-am dat māna și ea mi-a strāns-o.

— Asta am vādut'o și abia-mi credēm ochilor. Dar domnul de lângă ea nu ția dat numai decăt drumul?

— Nu, mi-se pārea din contră, că și el se bucură că a făcut cunoștința mea.

— Cum nu! Iși vor fi gāndit: acela a scāpat din ōre-care balamuc, haid' se ne petrecem pe spesele lui. Te-ai și așețat. Teau invitat pōte?

— Nu, dar credēm că au uitat-o numai.

— Ce tact! Și ce-ai mai făcut, ce-ai mai vorbit?

— Am întreat-o de cāți ani e.

— Nu, te-ai purtat într'adevēr ca un gentleman. Mai departe numai, mai departe! Și-a spus dară vrista?

— Da, și-apoi mi-a povestit despre mama, despre bunica ei, despre celelalte rudeni și despre afacerile ei proprii.

— Numai așa de bună voie?

— Nu de tot. Eu o întream și ea îmi rēspundea.

— Frumos! N'ai întreat-o și ce pārerii politice are.

— Firesce! Ea e democrată și bārbatul ei republican.

— Bārbatul ei? Dōră nu-i cāsătorit?

— Ba e cāsătorit și domnul de lângă ea e bārbatul ei.

— Pōte are și copii?

— Șapte și jumătate.

— Cu neputință!

— E așa. Ea mi-a spus-o dōră.

— Dar, șapte și jumătate?

— Unul e din o altă cāsătorie. Un copil vitreg numără nu-mai jumătate.

GREERELE ȘI FURNICA.

(După un tablou espus la esposiția din Paris.)

— Din o altă căsătorie? A mai avut bărbat?

— Da, trei și ăsta e al pătrălea.

— Aș! Neadevăr patentat. Băiatul acela e fratele ei.

— Nu, ci fiul ei și încă cel mai tinăr. Nu-i așa bătrân decât arată. N'are încă decât 11 ani.

— Absurdități. Au înțeles îndată cu cine au de lucru și te-au luat în zeflema. Mă bucur numai, că eu nu-s părtaș la prostiile tale. Sper, că nu vor crede că amândoi am scăpat din acelaș balamuc. O se mai stea multă vreme p'aci?

— Nu, ađi la améđi pléca.

— Sciu că se vor bucura, că scapă de tine. Cum ai aflat-o? I-ai întrebat?

— Nu. La început mi-a vorbit despre planurile lor și că o se mai stee 8 țile p'aci, ca se facă nesce excursii. Eu le-am promis atunci, că noi doi l'am însoți bucuros și voiam se vin se te chiem ca se te recomând. Ei ezitară o vreme și mă întrebară, dacă ambii suntem din acelaș internat și la răspunsul meu afir-

mativ, mă încunoscințară că s'au resgândit și că vor pleca numai decât se cerceteze o rudă bolnavă.

— Asta e culmea prostiei tale! Așa departe încă n'a dus-o nime. De vei muri inaintea mea am se-ți ridic din capete de măgar un monument mai înalt decât turnul lui Eiffel. Voiau dară se scie dacă și eu's din acelaș internat. Ce fel de internat înțelegeau ei?

— Nu sciu. Am uitat se-i întreb.

— Dar eu o sciu! Se gândeau la un balamuc! Acum de sigur ne țin de doi nebuni! Veđi acum ce-ai isprăvit? Și țeu nu ți-e rușine?

— De ce? N'am avut nici un gând réu și-apoi erau ómeni așa de trébă și așa le plăcea de mine.

Harris imi mai țea câteva grobientăți și alergă apoi în odaea sa se sferéme tot ce-i va ajunge în mână. E anume un om coleric, pe care orice nemica îl scóte din țitini. Damicela mă păcálise réu, dar în schimb și eu îi trăseseam lui Harris o păcálélă strașnică. Trebuie se te despăgubesci pe o cale sau alta, dacă nu vrei ca rana se te dóră vreme îndelungată.

UN VIS.

*Im uijloc de pădure
Eram p'un câmp cu flori,
Prin negurile sure
Sburau în stol Cocori.*

*O pasere galbénă
Fugind d'un uliaș
Ea vine și pe mână
Se pune drăgálaș.*

*Apoi ca și un sóre
Pe frunte strălucind,
Se pune pe o flóre
Prea dulce ciripind.*

*In ânger drag se schimbă
Cu haine de-albe flori,
Ér ochii mi-sé plimbă
Prea mult admirători.*

*O carte întraurită
Scoțându-o din sân,
Mi-o 'ntinde și 'n clipită
El sbórá 'n cer senin.*

*Ér cartea se deschisă
Pe foi de mărgărit,
Era cu flacări scrisă
Și foc de sóre sfânt.*

*„Lucind în fapte bune
Măriți pe Dumneđu,
Ér pentru națiune
Lucrați mereu, mereu!”*

*Cu cât de mare voie
Acestea le-am cetit,
Dar vrénd a doua fóie
A 'ntórce, m'am tređit!*

Florea Todoran

Pastă ruginosă pentru repararea țevilor de fer.

Acésta se compune din materiale de acelea, ce au însușirea de a trece repede în rugină și prin aceea se prefac într'o masă compactă, sleindu-se prin ruginire, cu păreții țevei de fer, sau a obiectului ce este de a se repara.

Pentru ca pasta r. acésta să se pótă întrebuița cu succes e de lipsă ca și suprafața obiectelor de reparat unde se aplică pasta încă se fie din materiale, ce trec repede în rugină, dar se nu fie ruginite deja mai înainte de a aplica pastra, nici unsă cu ceva materii unsuróse precum nici obduse cu văpșele orî cu alte materii, ce ar putea împedeca ruginirea.

Pasta se póte folosi numai pe locuri de acelea, unde crepăturile sunt adânci și largi, ca să se pótă bate și înțepeni bine pe locul ce este de reparat. Dacă însă crepăturile sunt așa de mici, încât nu se póte bate și înțepeni pasta r. între păreții acelora, atunci nici nu se póte folosi.

La baterea și înțepenirea pastei r. între păreții crepăturii ne folosim de ciocan și de un fer timpit în formă de rădușă.

Materialul principal din care se compune pasta r. este, durăitură de fer neruginite și nevăpsite, cu deosebire de acelea ce cad de sub gileul de giluit fer, de sub pilă și de sub mașina de slederit în fer.

Pentru de a putea face unele figurî și forme plastice se póte amesteca printre durăiturile acestea de fer și lut orî spoială bine frământată dar numai în măsură mică.

Mixtură pentru paste ruginoșe.

1. Se amestecă la olaltă 100 kgr. durăitură de fer neruginite 0.75 kgr. Salamiac pulverisat aspru și 0.5 kgr. florî de puciosă și se jilăvesc cu urin.

După aceea se bate masa la olaltă mai de multe orî și totdeuna se jilăvesc din nou cu urin.

Baterea se repetesce până ce se inferbântă masa se uscă și devine fragedă.

Se póte folosi numai pentru locuri ce sunt espuse la recelă și căldură domolă.

2. 50 kgr. durăitură de fer versat (spijă), 2 kgr. salmiac, 1 kgr. puciosă se amestecă tóte bine la olaltă, din care se forméză un cir gros.

3. 7½ kgr. durăitură de fer, 2½ kgr. spoială și ½ kgr. sare se amestecă bine la olaltă, după ce s'a uscat și pulverisat spoiala se amestecă cu urin orî oțet.

Espuse focului însă nu e durabilă.

4. Se amestecă 12 kgr. durăitură de fer, 2 kgr. țiment, 1 kgr. gips, 130 gr. salamiac, 100 gr. puciosă tóte măcinate în pulver. Pulverea acésta se frământă cu 0.40 l. oțet și apoi prin adaugere de apă caldă se aduce în forma recerută pentru folosirea pastei.

Pasta acésta resistă contra focului, la folosirea ei totuși se recomândă multă precauțiune, la apă însă nu e de a se folosi.

I. B.

Curățirea petelor de petrolu din vestminte.

Se topesce o parte pulbere de săpun și o parte de analină în 10 părți de apă, apoi se pun vestmintele pătate în acésta soluțiune unde se țin 5—10 minute după aceea se spală cu apă de plóie, dacă petele nu ies dintr'o dată se mai repetéză și a douăoră acest procedeu.

Pățitul.

Conservarea fructelor.

Pentru conservarea fructelor se pune într'o ladă de scândurî năsip uscat apoi tot un rând de fructe și un rând de năsip până când e plină, se mai pune apoi un rând de năsip și se aședă în pivniță spre păstrare.

Trache.

Ceva despre turte.

Nu este sat, dar nu este familie, unde se nu se folosescă turtele în măsură mai mică orî mai mare; sunt dulci, gustóse și copiilor cu deosebire le fac părinții multă bucurie, când venind dela oraș, aduc fiecăruia câte o turtă.

Pe la Crăciun se impart copiilor și némurilor turte de diferite forme și figurî numite Crăciun.

Pe la bălciuri și tēgurî de tēră se cumpēră turte pentru de a împărți la cunoseuți și némuri cadourî, sub numirea de „puiul tēgului.”

La cununî, botezarea pruncilor, pe unele locuri se pune pomul de botez, la cununî pomul de cununie, la înmormentări pomisorî tot cu turte împodobitî.

Câte turte decî consumă nēmulum românesc și câtă sumedenie de banî es din pungile românilor grîțaresce cheltuindu-se pe turte.

Și cu tóte acestea puținî sunt dintre ai noștri, carî să se ocupe cu pregătirea acestui articlu atât de proventuos, de și se póte pregăti cu cea mai mare ușurință la fiecare casă. Causa e nesciința.

De aceea mă voiu nisui de a da unele îndrumări, după carî fiecare muiere pricepută și gospodăriță bună, se fie în stare de a putea pregăti turte chiar așa de bune și gustóse, ca și cele cumpérate din tēgurî, dar încă mai bune căci vor fi făcute de ea și nu vor costa banî.

Materialele de lipsă la facerea turtelor.

1. *Mierea.* Mierea bună trebuie se aibă o colóre luminóșă albă-gălbóie.

Mierea foarte arareori se falsifică prin amestecare de ingrediente străine pre cum făină, năspră etc., ceea ce ușor se și poate afla punându-se mierea într'o cratiță pe foc, unde numai de cât se topește și ingredientele străine se aședă pe fund.

2. *Sirupul*. Sirupul este un surogat, care se câștigă la pregătirea zachacului de pâne și și a zacharului de candis (zachar de tusă) adecă sucul de zachar, care rămâne dela fabricarea acelora fără de a se cristalisa (Schleizucker.)

Sunt două sorte ce obvin înainte în comerț, și anume: acela care se câștigă la rafinarea zacharului indian și celui ce se câștigă dela fabricarea zacharului de napî, care de asemenea se vinde ca sirup brut și și rafinat.

Pentru întrebuințarea sirupului în turtărit se recomandă a se cumpăra numai sirup indian, pentru că e mai curat la gust și conține mai multă dulcătă.

La cumpărarea sirupului este a se băga bine de sémă, că acela se aibă gust curat, adecă se nu fie amăriu și se fie frumos și virtos, pentru că cu cât e mai virtos sirupul cu atât se poate pune mai multă apă.

Cu cât e mai frumos și luminos sirupul, cu atât va fi și marfa mai frumoasă.

3. *Făina*. Spre a câștiga o făină bună, este de a se folosi numai grâu bun, copt, sănătos, curățit de tot soiul de legume și pulbere, care se nu aibă nici un fel de miros neplăcut și se fie bine uscat.

Dacă se poate pentru măcinarea aceia a se folosi mori de vapor, abună-sémă acelea sunt de a se preferi față de toate altele.

Sau cel puțin dacă nu se poate măcina cu de acestea, atunci să se folosească morile bune de apă, morile de vânt nu dau faina corespunzătoare pentru acest scop.

Făina pentru facerea de turte e mai bună totdeauna cea stăută, decât cea prășată.

De aceea este consult a avea totdeauna făină multă în deposit.

Făina se conservă mai bine într'o cămară svântată unde se pune grămadă și se cerne mai adeseori.

Cernutul se face în lunile Maiu, Iuniu și Iuliu.

Făina care nu se poate folosi la alte mărfuri, nu-i bună nici pentru turte.

4. *Aromate*. Precum: Cassia (Zimt), cuișore și dresuri de tot soiul de aromate (Kardamom) etc. precum se află sub diverse sorte sunt de a se cumpăra totdeauna întregi și nici de cum nu pisate, care adese sunt mestecate cu substanții streine.

Nici nu este a se pisa mai mult de-odată, decât face trebuința momentană, căci la din contră aromatele pierd mult din puterea lor de arómă.

Întrebuințarea la diferite sorte a cójilor de portocale se folosește de unii cu succes.

Aromatele sunt de a se conserva totdeauna la un loc recoros.

5. *Dospela*. Întrebuințarea dospelii la turtărit are acelaș scop

fundamental, ca și drojdiile în aluatul de turte. Numai prin întrebuințarea acestora se poate pregăti o marfă mai frumoasă și pu-făioasă.

Pregătirea aluatului cu miere de stup.

Se umple un castrol însă numai $\frac{2}{3}$ părți cu miere de stup, (ca se nu de în foc adecă se nu iasă când fierbe) și-l aședă pe jar (adecă se nu fie foc prea mare).

Dacă îi mierea grosă, atunci până ce se topește total, mereu este de a se mesteca.

În timpul topirei se tórna din când în când la 25 kgr. 6—6 $\frac{1}{2}$ l. de apă, în carea s'a bătut 6 albușuri de oue și-l lași apoi se fierbă.

După ce întemplat acesta iei castrolul de pe foc, strecuri fertura acesta într'o sită și lași să se stimpere, până poți ținea degetul în ea. După aceea mesteci și frământi atâta făină de grâu cernută până ce se face un aluat virtos.

Făina e de a se frământa bine cu mierea la olaltă se nu rămăe boboloți.

De-ocamdată atâta!

În unul din numărul viitor însă vom publica o serie de re-cepte pentru facerea a tot felul de turte, ce vin înainte în co-merciu sub diferite numiri.

I. B.

Recepte.

Mijloc sigur contra molilor.

Luăm:

Piper spaniol pisat bine, părți 100.
Spirt de vin 96° . . . „ 900.
Oleu de terpentin . . . „ 50.

le mestecăm și le lăsăm apoi se stee 8 zile în casă, după aceea, strecurăm mestecătura asta prin o pânză desă și în fluiditatea ce am obținut disolvăm:

Naftalin . . . . . părți 25.
Camfor . . . . . „ 25.
Oleu de garófe . . . . . „ 10.

le lăsăm 2 zile la loc recoros, apoi filtrăm prin hârtie (de filtrat).

Din soluțiunea filtrată turnăm apoi puțin pe hârtie sugătoare și o aședem între vestmintele cari voim a le scuti de molii.

Dr. —

Contra durerii de dinți.

Se ia piper pisat, se pune într'o bucatică de pânză, se moie în spirt și se pune pe partea gingiilor unde se simte durerea. Dacă dinții sunt găunoși, se ia cu ceva acid muratic și se pune o picătură în dintele stricat; îndată durerea se slăbește și repetind acesta de mai multe ori, nervul care e bolnav se omoră.

DE ALE POPORULUI.

Bileagu și Bichihigiu.

— Două deluri. — Legendă. —

Multe și minunate sunt lucrurile lui D-șeu! Trebuie omul să se minuneze în tot minutul, de minunățiile câte le vede în jurul său. Se miră omul de toate, dar nu este în stare, cu mintea sa cea mărginită a-și da sémă de toate și a-și face o judecată dréptă, că ore câte le vede, toate sunt făcute chiar dela întemeierea lumii,

sau dóră sunt făcute și de atari zidiri a lui D-șeu, cari nice nu-mai sunt acuma pe lume, ci numai de nume li-se aude de prin povesti, tradiții etc. adecă sunt rămase din gură în gură după disa poporului.

Ca se nu lungesc vorba, voesc a face cunoscut on. public

cetitor a „Revistei Ilustrate“, legenda a „douce deluri“, fresce, după cum și eu am auzit-o dela moșul meu, densus dela moșul său și așa unul din altul.

Cine a călătorit prin Betlean, a putut vedea îndată, după cursul Someșului, că dela sat spre dreapta, pe țărmul drept, este un deal mare. Acel deal în partea din față, spre mătă-ți este gol-pleșuy, ér în dărét și de laturî este acoperit de pădure frumoșe.

Acest deal se numeșce „Bileagu.“ Cine i-a dat numele acesta nu se șcie. Și unguři, grofi Bethlensesci a căroră proprietate este, încă îi dîc „Billak.“

În partea de mătă-nópte, cam în pădure, sunt nisce gropi afunde.

În pădurea acésta de pe virful Bileagului, se dîce că, au locuit de mult, tare de mult, nice eu nu țin în minte de atunci, au locuit două fete de „Uriași“, carî erau de 99 de stânjini de înalte.

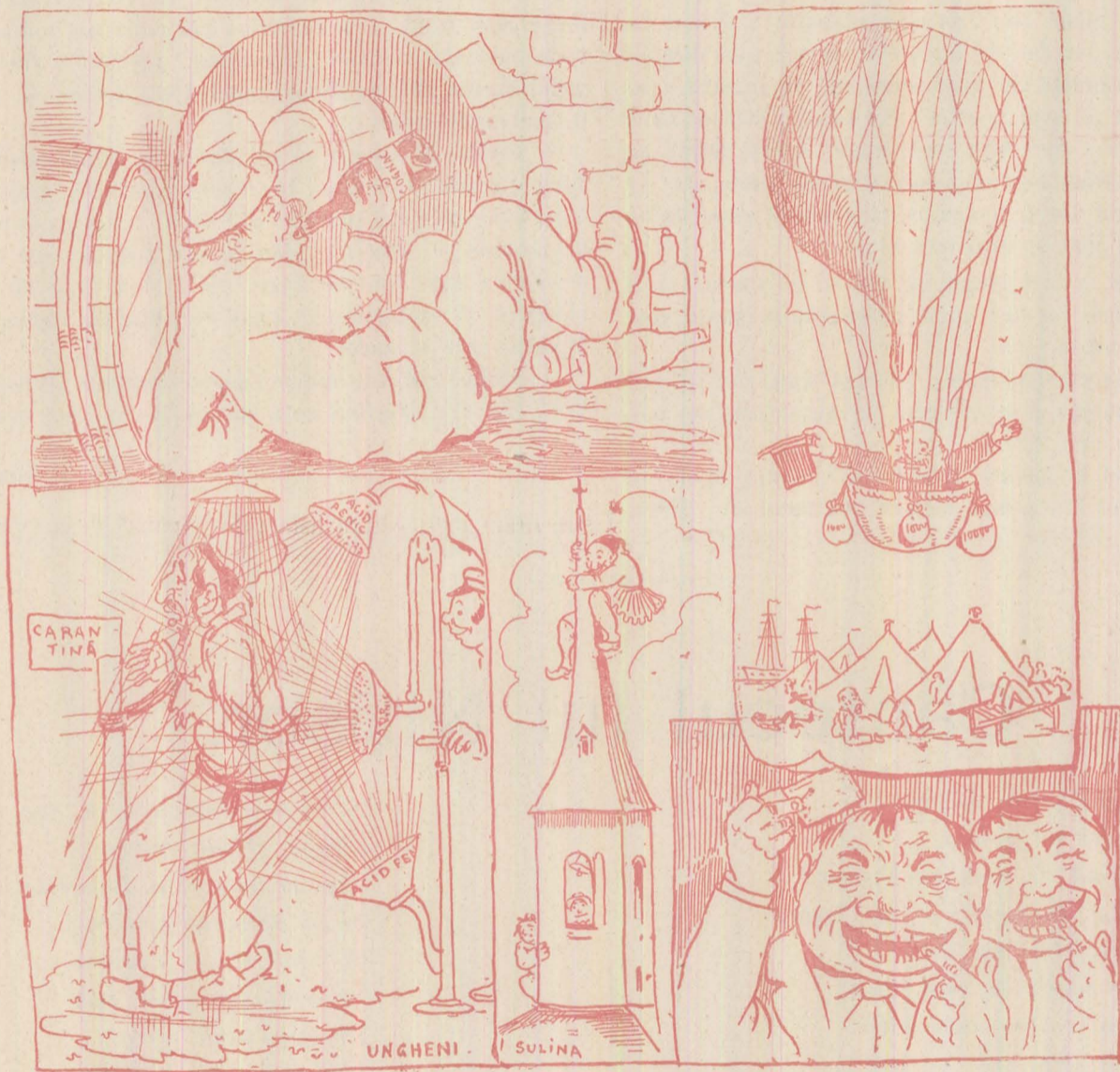
Acele două fete au rămas singure acolo, căci mama lor a fost murit și au îngropat-o acolo prin cele păduri mari, nu se șcie unde, ér tatăl lor a cădüt într'o luptă cu alți uriași din altă parte și ele au rămas orfane, singure pe lume în aceste părți.

Acolo, în gropile acele carî se vîd, dîce că a fost locul unde ele își făceau mîncare, acolo le era așădată căldarea în care fer-beau mîncare.

După ce au săpat grópa, fata cea mai mare a rămas se aprindă focul, ér pe cealaltă a trimis-o în Turda după căldare, dar se umble iute, că până la 8 césuri se pótă gata mămăliga.

A pornit fata după căldare și din Betlean până în Turda, numai 5 pași a avut a face, cum se nu, când ea era de 99 de stânjini de înaltă?

Iute a venit cu căldarea, a umplut-o cu apă din Someș și a dat-o în sémă la sora-sa, apoi s'a dus după făină de mălai

Măsurile preventive în contra epidemiei din Orient.

la Brașov, iute a fost înapoi și cu aceea. Dar acuma le trebuia brânză. De unde s'o aducă? Cea mai mare și-a adus aminte, că odată umblând pela Rodna, a vîdüt pe acolo oi multe. Iute a dîs că să se svârle în Rodna după brânză. Ceea s'a dus și în câteva minute a fost înapoi cu brânza. Ce i-a fost ei 90—100 kilometri?

După ce și-au mîncat mămăliga, a dîs sora cea mai mare cătră cea mai mică: „Soră dragă! Dute tu cătră răsărit și eu voi merge cătră sfîntit. Trebuie se ne căutăm câte ceva de lucru, așa n'om putea trăi.“

Sora mai mică a pornit dela Bileag cătră răsărit-mătă-ți, și când a dat se trecă peste Someș, a pășit un paș peste el, când

a fost dincolo, vede că i-sa udat rochia dinapoi, se vede că și pe-atunci erau cartóne.

Dénsa, ca se aibă mai bună trecătóre de altă-dată, ca se nu i-se ude rochia, s'a apucat să-și facă și acolo o ridicătură, ca astfel se pótă pași de pe dealul Bileag pe alt deal spre a nu-și mai uda rochia. S'a dat și a început a căra pămînt cu șurțul dintr'un loc de aprópe și a elădi chiar din marginea apei o ridicătură ca de 30—40 de stânjini de înaltă, carea în trei zile au fost gata. Ridicătura, dealul acesta, este în mijlocul unui șes mare, care trece dela comuna Șintereag cătră Betlean.

Peste acest deal trece drumul de țără, care duce dela Bărgău cătră Cluj, ér pe sub deal, pe marginea Someșului, merge calea

ferată linia Dej-Bistrița. Cine călătorește cu calea ferată, poate să se uite când trece pe acolo, cât de frumos se cunosc și astăzi păturile de pământ și stânci, cum le-a cărat fata de uriaș cu șurțul.

Acest deal, din bătrâni se numește „Bichihigiul.“ Ungurii încă-i dic, unii „Béke-hegy,“ alții „Béka-hegy.“

Dela numirea primă „Béke-hegy“ Dealul-păcii“ se dice că: pe timpul romanilor, aici la dealul acesta a încheat pace cu inamicul de unde se-și fi luat numirea de „Dealul-păcii.“

Numirea a doua „Béka-hegy“ Dealul-brósceilor și-ar avea însemnătatea, dela un lac mare cea fost sub deal spre mătă-đi, care numai în anii trecuți a fost canalizat și acuma e loc roditor. In lacul acela se fi fost multe brósce și dela. acelea se-și fi luat numirea de mai sus.

De altcum și o uliță laterală a Betleanului, care duce cătră acel loc, se numește „Ulița-brósceilor.“

Despre fetele de uriaș se dice că, cam la 2—3 săptămâni érá s'au întors la vechea lor locuință Bileag, și cea mai mică a aflat pe șesul Betleanului un om arând cu plugul cu 6 boi și cu un pogănic, copil care mână boii, pe cari aflându-i i-a luat în șurț cu boi, cu ómení și i-a dus de i-a arătat surorii sale dicend: Uite soră dragă, ce vermuțéi am aflat scurmând în pământ, cât sunt de frumoși, ce dicé ce sunt aceștia? Soru-sa i-a luat în mână s'a uitat bine la ei, apoi a đis: Scéi soră dragă, acești vermi ne vor fi urmașii noștri. Némul nostru pecum vedé s'a stâns de tot de pe lumea asta, aceștia vor fi de-acuma moștenitorii pământului. Dui érá acolo unde i-ai aflat și vino iute inapoi.“

Fata cea mai mică a luat plugul cu boi și cu ómení și îi duse érá pe șesul de unde i-a fost adus, nefăcându-le nimica réu, apoi s'a întors érá la sora-sa.

După aceea a đis sora mai mare: „Dragă soră, noi pe aici nu mai putem trăi, se mergem se plângem pe morméntul mamei, apoi vom vedea ce vom mai face.“

S'au dus mai afund în pădure unde era morméntul, acolo au plâns cu așa lacrimi, cât din acelea lacrimi s'a făcut un părau,

care și astăzi curge și se varsă în Someș îndată ce easă dintre déluri. Acel părau, până în điuă de ađi se numește „Valea-bileagului,“ pentrucă curge tocmai pe sub póla délului „Bileag.“

După ce s'au mângăet de plâns, au risipit tóte gropile pe unde le-a fost aședemântul de pe délul Bileagului, căldarea în care își făceau máncaea, au aruncat'o peste „valea-bileagului,“ și unde s'a oprit a căđut cu gura în jos și a intrat cu marginea în pământ. Locul acela se vede și astăzi, e frumos, rotund ca o căldare, acoperit cu pădure frumoasă. Acel loc se numește până ađi „Zugrumatul,“ pentru că are formă zugrumată după cum a fost căldarea. Dênsele, fetele, au plecat apoi cătră sfíntit de sóre. Mergend tot pe partea dréptă a Someșului, pe unde treceau ele, de jele și de superare, că sunt silite a-și părăsi locul, tot aruncau pământul cu piciórele și din acel pământ se prefăceau tot stânci, cari se ved și ađi, sunt nisce stani mari, neregulați, scobiți în tótă forma. Acele scobituri, se dice că sunt urmele lor pe unde au călcăt, și se numesc până astăzi de popor „Stani Betleanului.“ Cine călătorește dela Dej spre Năséud, pe calea comitatensă trece pe lângă acei stani, îi póte vedea cât sunt de minúnați. Asemenea vede călătorul și délul „Bileagului,“ precum și valea bileagului, pe virful căruia dél, au făcut Contele Paul Bethlen o verandă frumoasă în mai multe colorí.

Fetele de uriaș s'au tot dus spre sfíntit-méđă-nópte și s'au oprit în dealul „Ciceului.“ De acolo numai scie nimenea că ce s'au făcut? Se dice că spiritele lor, dóră, și acuma le mai ved în formă de fantóme — Stafii — dic, le ved păstori cari umblă cu vitele, în nóptea spre điuă de Ispas (de înáltare) pe la 12 óre, le aud plângend și vactându-se, încât de jelea lor trebuie se plângă tótă făptura, care le aude.

Atáta-i cât am auđit eu despre dealurile „Bileag și Bichihigiul.“ Póte alții vor fi scéind ceva mai mult. Eu însé nu.

Ioan Diugan,
invetător,

Cântecul lui Nițisor.

*Frunză verde merișor
Merișor și perișor,
— Und' te duci tu Nițisor?
— La București se mă 'nsor,
C'aici fetele nu vor
C'au simțit că sum dator,
Barëm eu nu sum dator,
Numai trei sute de poli
Și-o sută de gălbiori.
— Nu te duce Nițisor
La București se te 'nsori
Că-ți plătesc ce ești dator,
Și-ți fac casă cu pridvor
Numa se viu se te 'nsori*

*Și se-mi cântă séra de dor,
Dragă, dragă Nițisor.
Dar de mergi la București,
Și la mine se gândesci,
Și când te vei cununa
Se te-ajungă jelea mea
De se-ți ardă inima,
Uite dragostea ce face
Face pe mândra de zace,
Și face din om neom
De se uscă ca și-un pom.*

Comunicat de **ENEA P. BOTA.**

DESCÂNTECE.

1. De spaimă.

Se descântă în apă neincepută, rachiu ori vin, de trei ori pe di (dimineta, de amedii și sera) 3 zile de-arëndul. Pe urmă apa sau vinul i-se dă de-l bea.

Fată de pe pădure...
Und' te duci așa spăriosă
Așa fricosă
Cu cojocu întors pe dos?...
Mă duc la N...
Cu spaima se-l inspăimântez
Cu frica se-l înfricoșez
Zilele se-i scurtez...

— Mai bine dute la glodul bradului, unde sunt doi frați păcătoși ce fac copii:

— Cu spaima îi inspăimânteză
Cu frica îi înfricoșeză
Zilele le scurteză.
Eu bóla ca cu mâna i-oi lua-o
Și-n Marea-Negră i-oi arunca-o.
Se rămăie curat, luminat
Ca argintul strecurat,
Ca maică-sa ce l'o făcut.

Descântec dela mine și léc dela D-șeu și Maica Precestă.

2. De cel perit.

Se descântă în julfă (se face din semântă de cânepă) de 3 ori pe di... 3 zile de-arëndul. Cu julfă îl unge unde-l dore mai ales nasul.

O purces un lup bat, turbat,
La mēru dolomēru,
Se mânānce mere dolomere.
Cu piciorēle sē-l scurme
Cu dinții sē-l ródă
Cu cōda se-l măture.
— Nu te duce la mēru dolomēru
Ci dute la N...
Cu piciorēle s'o scurmī (huba)

Cu dinții se o rođi
Cu cōda se o măturī.
Din spiritușul limbei
Din sfărțița nasului
Din fața obrazului,
Din inimă
De sub inimă
Din tōte mădulările trupului.
Se rămăie curat, luminat
Ca argintul strecurat
Ca maică-sa care l'a făcut.

Descântec dela mine și léc dela D-șeu și Maica Precestă.

3. De deochi.

În apă, rachiu ori vin se descântă 3 di câte de 3 ori pe di. Apa sau vinul descântat îl bea.

La răchita presădită
Șede-o fată împodobită
C'un ochiu de foc și cu unu de plóie.
Cel de plóie stānge pe cel de foc.
Așa să se stāngă pocitura
Și căscătura
Din creerul capului
Din sfăreul nasului
Din fața obrazului
Din tōte mădulările.
Se rămăie curat, luminat
Ca maica D-lui ce l'o lăsat
Ca maică-sa ce l'o făcut.

Dacă o deochiat o femeec cu țită, sē-i crepe țitele, sē-i curgă laptele. Crepe ochii cui o deochiat!

De-o fost deochiat de un bărbat, sē-i crepe b... sē-i curgă m... Crepe ochii cui o deochiat.

De-o fost deochiat de-o fată mare, sē-i crepe pulpele, sē-i curgă ic... Crepe ochii cui o deochiat!

Descântec dela mine, léc dela D-șeu și Maica Precestă.

D. D. Popa.

D'EIA ȘI EU.

Un țigan o cam sfeclise
Și de fōme se lupise,
Căci ori unde se ducea
Și se cam obrăznicea
De ale gurii se cēră
Era dat pe ușă afară:
— „Nu țî rușine mē ciōră
Se umbli după căpătate?
Căci cum esci de lat în spate
Și ca tunul sánatos
Poți pune și ursul jos!
Cam așa-i diceau prin sat,
Iarna înțeleg, căpătat,
Dar vara pe când se cată
Muncitorī cu bună plată,

Se dormi tōtă diulița
Și când îți cere gurița
Māncare — fuga se dai
După tōte câte n'ai.
Înțelege, ciōră mē:
E păcat ālui ce-ți dă!...
Ba și chiar de sfântul sōre
Că luminéză o putōre
Ca tine.....
— „D'eia și eu:
Disē ciōră; tot mereu
Fug de el și mē feresc
Lumina-i se n'o zăresc;
Căci cum țici tu e păcat
De el se fiu luminat.

I. Encescu.

MARE GĂCITURĂ DE ȘACH

de I. Nițu Pop.

Reproducerea interzisă. — Toate drepturile rezervate.

Intre cei ce vor deslega găcitură bine, se vor sorta 2 portrete oleografice de mărime naturală foarte frumos executate, reprezentând premiul I. pe președintele din Transval Krüger, și al II-lea pe generalul Joubert.

									Dar	săr-	par															
									te		tori.															
									bă	de	lui															
			e	b	o	o	cu!	ceri	ă	ce	li-															
			i		r	plă-		bo	ul		u															
			i	Și	u	ses	ce	Ce	ró	Do-	dul-															
			mo- be- Ce-i			de lui re			o flor. ma-i																	
			e; rul?			ri- grad			cri sunt																	
			o a- țî-			a Și mă-			de i La-																	
sbor! să 'n Dar			bu-	e.	a	ce	a	Vai!	m- ce o			rul le mi			i	pesc	bi-	i	țu	nó-						
fru-				ei	ce-i		cu	dor!		es-	pr-				ul	să				Di-	ro		pla-	uă		le-
al Dul- moa-			ri-	lui	Dul-	te	în	lui	fu-	resc!	lui fu- resc!			le- do voi			ră	a-	Chiar	ri-	ce	Lan-				
			re fu- vi-			Po e de			ce tând resc																	
			a- tó-			să e			Beat, ri-																	
			gă- Nu țî-			si Gă- scri-			fe- ce- ui-																	
			se Di- sciu			o- or- în- în re- t-			mul rul pro-																	
			mai do-			t- re Si mi- ci- f-			'n lui																	
			resc! ce le-			ge n; oc- tu- or- ă m-			mo- fu- Și-																	
re?			-le	ci-	o-	N-	e	de	u;	i	o	gâ-	n-	a	s-	mă	a	voi								
lu-				Nop-	d		a	i-	bo	o	us-	P-	e-	te-	Eu		i									
ți-			tó-	stră-	n	I-	șac	ra	c-	ț-	p	u	l	Il-	i,	e-	pr-	a	tă	zit!						
trî-			co-	le	re	'n	iu-	tă,	tor	a	ta	tr		vom	Le	ra	te	i-	I							
ce				Bă-	ră		In-		vis	a	la		tu-		fa	ni		veș-								
resc?			ne-	ră-	că-	bi-	vi-						cu	o	gă-	a	că	ma								
cli-			tu-	te	pro-	fă-	S-	I	a	a	Re-	prit	besc	M'a	mor	ce	Dum-	ne	pe	o						
țe,				nă!	ni-		de	nu		ni	tul	ce		să	ne		p'a	lea		as-						
Căr-			în-	rari,	făr'	fum!	mă-	ma	stat	ță-		iu-	o	pla-	Dar	și	deu!	Ce	me	că-						
cum!			tă-	vreți	de	da	mi-	sim-	Cu	a	vin		s'a	turi	tat	le-	iu	te-	as-	ri-	sit	riul				
foc				a-	nă,		ri-	'n		ți-				că		ce	Se 'n		să	o-		Mu-				
ceți			Voi	făr'	fi-	lu-	Tran-	re	sa	cu				cer	gă-	Da-	ze	be-	ce-	că	to-	bo-				

ILUSTRĂȚIUNILE NOSTRE.

Hora dela Plevna. Ilustrațiunea noastră de pe pag. 22 ne înfățișează o scenă de veselie a ostașilor români din fața Plevnei.

Inimicul îi pândesc de prin redute și parapete, trimițându-le câte o bombă turcească, de care ei ridând dic:

*Eacă mă din parapete
Vine-o scrófă ca se fete,*

apoi în ciuda dușmanului se întind la o frumoasă horă românească și în sunetul muzicii militare și în fața bravului lor căpitan joca și cântă:

*Colo 'n Plevna și în redute
Stau păgânii mii și sute,
Stau la pândă tupilați
Ca zăvozi ce turbati,
Lasă ședă mari și mici...
Trageți hora mei voinici!*

Alexandru Papiu Ilarian, (pag. 24.) Născut la 1828 în Transilvania, a studiat în Oșorheiu, Blaj și Cluj, în revoluția din 1848 îl aflăm între fruntașii conducători ai poporului român.

După revoluție s'a înscris la universitatea din Padua, unde a obținut titlul de doctor în drept. A fost un bărbat entusiasmă pentru orice manifestare a activității românești. A scris mai multe opuri de mare valoare istorică, juridică și literară. Știința și frumusele lui însușiri sufletesci l'a ridicat la mare cinste. El a fost și ministru de culte și instrucțiune publică în România. Lovit de o bôlă de creeri a murit în Sibiu.

Goronul lui Horea, (pag. 26.) Am anunțat și noi, că la „Institutul tipografic“ din Sibiu, se află de vândare cărți postale cu

ilustrațiuni românești foarte frumoșe, precum sunt „Ilustratele Iacu“ ce a apărut nu una ci două de-odată. Prima pe carea o reproducem și noi în ilustrațiunea noastră, ne înfățișează într'un splendid peisaj (finesce că cu mult mai frumos de cum se vede aci) cimiteriul din Tebea.

Profesorul Marim Pop, veți portretul și biografia de pe pag. 29.

Aparatul dr-lui Corning pentru a pricinui visuri frumoșe (pag. 30.) Medicii au aflat, că omul ce suferă în facultățile minții, îi lipsesc apetitul de mâncare și slăbesce trupesce se pôte îndrepta prin mijlocul de a visa visuri frumoșe, a inventat decî spre aeest scop un aparat ce se aședă la patul bolnavului închis cu cortine ca și un fel de cameră întunecôsă, unde după metoda laternei magice se produc tablourile cele mai frumoșe în diferite colori, ér la urechile pacientului sunt aplicate un fel de talere de metal ce sunt legate prin un tub îngust de cauciuc de un fonograf.

Punându-se în acțiune fonograful și aparatul de proiecțiuni colorate în timpul dintre trețire și somn bolnavului i-se presintă prin somn cele mai frumoșe jocuri de colori și peisajuri ér în urechi îi cântă cântări evlaviôse și Dumneșcesci. Étă dar ce minunî pôte se mai producă știința omenescă.

Greerele și furnica, (pag. 31.) este un frumos tablou espus în pavilionul României la expozițiunea din Paris.

Mesurile preventive în contra epidemiei din Orient, (pag. 35.) Ilustrațiunea represintă unele caricaturi pentru distracție după desemele făcute de réposatul Jiquidî din Bucuresci, cari sunt atât de caracteristice încât fie cine chiar și fără text și le pôte șieși esplica.

Cronica.

Scergerea timbrelor. Fôia oficială a publicat noul articol de lege, sancționat de Majestatea Sa, despre timbrele pe călindare, pe anunțuri de tot felul, în diare, placate, etc.

Pe temeiul acestei legi, cu începere din I-a Iulie a. c. nimeni nu mai are se plătescă obicinuita competență de timbru de 30 cr. pentru nici un fel de anunțuri sau publicațiuni în diare; tot asemenea se scerge competența timbrului de 1 cr. și 2 cr., ce se plătea până acum pentru publicațiuni ca: placate, bilete de reclam distribuite pe strade, pentru suplimente de diare, cum și taxa timbrului de 6 cr. pe călindare, ce până acum a trebuit a se plăti de fiecare exemplar.

La Feleacul sășesc s'a aranjat o petrecere populară cu concursul coristilor din Șoimuș, care a reușit peste aseptare de bine.

O dedicație Ovreilor din România. „Apărarea Națională,“ organul român antisemit din Bucuresci, sub titlul „Emigrarea Ovreilor“ publică următorul vers, care se pôte cânta pe aria „Veți rândunelele se duc“:

*Veți cum Jidani se tot duc,
Numa 'n papuci și într'un surtuc;
Se-i duc tu, Dómnne, pe pustii —
De ce nu vii, de ce nu vii!*

*E vreme foarte bună-acum,
Se plece Jidovi la drum,
O, Dómnne, se ne scapi de ei —
De ce nu vrei, de ce nu vrei!*

*Și trenul gratis noi l-om da,
Cu toți dacă vor pleca.
O, Dómnne, dăle 'n gând de poți
Se plece toți... se plece toți!*

*Căci țarinele-au pustiit,
Poporu'ntreg l'a sêrăcit;
Se-i duc tu, Dómnne, pe pustii —
De ce nu vii... de ce nu vii!*

POSTA * * *

* * * REDACȚIUNEI.

D-lui E. Manu, Boiereni. Revista de pe anul 1900 nu pot se țio trimiț, fiind că s'a epuisat, nu mai avem colecțiuni complete.

D-lui Traian Bratescu, Cluj. Pentru clișeurile, despre cari faci întrebare te adreséză la d-l Todoran tipograf în Gherla.

D-lui I. Brânțeu, preot în Ciucuzel. Astăđi am scris ca se-ți trimetă respectivul ceea ce ți-se compete.

D-lui Demetriu Clain în Bradu. Acelaș răspuns.

D-lui George Simu îi transmitem gratulări și felicitări din partea părintelui Ioan Barna din B.-Sânmiclaș pentru Novela „Un suflet pocăit“ și acesta o se fie ca „Din propria ei putere“ curaj și înainte esclamă numitul preot.

D-lui Georgiu Bujigan. Numeri de probă de pe anul curinte nu putem da nimărui, de ore-ce nu tipărim exemplare întrecetóre, din anul trecut încă nu mai avem numai de pe anul 1898 sem. I. — Astăđi am primit înștiințare dela cincograf, că clișeu după portretul trimis de d-ta, e gata. Broșura 9 din anul trecut ți-se trimite cu posta de astăđi.

PRIMA TIPOGRAFIA ROMÂNEASCĂ
IN
NORD-OSTUL TRANSILVANIEI.

Comandele se eșcută prompt și cu acuratețea.

Prin acesta fac cunoscut onoratului public, cumcă am înființat în Șoimuș (comitatul Bistriță-Năsăud) un stabiliment tipografic provădut cu cele mai bune mijloce tehnice, aranjat după stilul cel mai nou, cu literile cele mai moderne, unde se primesc spre eșcutare :

Tipărituri de bancă,
BILETE DE VISITĂ
Cărți și broșuri,
Foi periodice,
Bilete de logodnă,
Invitări la nuntă,
ANUNȚURI,

Registre,
BILANȚURI,
Compturi,
PREȚURI-CURENTE
Cuverte,
Bilete de înmormântare,
CIRCULARE.

Cu cele mai moderate prețuri.

Tipografia BACIU, Șoimuș.

Prețurile sunt foarte moderate.

Tipografia BACIU în Șoimuș
(Sajó-Solymos u. p. Nagy-Sajó).

La administrațiunea foiei

„Revista Ilustrată“
în Șoimuș, u. p. Nagy-Sajó
se află de vânzare :

Calendar portativ

cu o mulțime de ilustrațiuni foarte frumoșe și admirabil eșcutat după clișeurile luate de cincografii curții imperiale din Viena :

a) Compactat plastic în pânză cu inscripție de aur veritabil	— — cor.	1.40
b) Compactat în carton cu inscripție aurie de imitațiune	— — — — — „	1.—
c) Broșurat cu imitațiune de piele	— — — — — „	— .80
Cum se fotografăm?	— — — — — „	1.—
Oglinda inimei poezii de G. Bugnariu	— — — — — „	— .50
„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția de salon	— — — — — „	10.—

„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 ediția

porală — — — — — cor. 5.—

„Revista Ilustrată“ pe anul 1898 semes-

trul I, elegant compactată — — — — — „ 3.—

Portretul metropolitului Șuluțiu pe

carton de lucș — — — — — „ — .40

Portretul lui George Barițiu pe car-

ton de lucș — — — — — „ — .20

Castelul Peleș tablou pe hârtie de lucș

„ — .30

Novele și schițe de I. P. Reteganul

— — — — — „ — .70

Toți acei, cari comandă **tóte opurile de mai sus de-odată**, capătă un scădemânt dela prețul indicat.

Administrațiunea.